ŠENTJERNEJSKO *glasilo*

GLASILO OBČINE ŠENTJERNEJ – Letnik XXI – Številka 145 – September 2020

03 : OBČINA OBVEŠČA
Investicije po občini

23 : OBRAZI OBČINE
Občinski nagrajenci v ponos občini

41 : ŠPORT
Kasači z zmago počastili 100-letnico kluba

IZPOSTAVLJAMO

OBČINA OBVEŠČA
04 Obisk ministra Tonina v občini Šentjernej

GOSPODARSKI UTRIP
28 Predstavljamo ERTiS Center, Simon Srpčič s. p.

IZ DELA DRUŠTEV
31 Pestro dogajanje v društvih

PIŠE:
Sabina Jordan Kovačič,
odgovorna urednica

Spoštovani bralci in bralke Šentjernejskega glasila,

počitniški dnevi so minili kot bi mignil. Občinski praznik smo v skladu z omejitvami in priporočili NIJZ obeležili na malo drugačen način. Kulturni dogodki so se odvijali v vaških okoliših naše občine in tako popestrili avgustovsko dogajanje. Še prehitro se je vse dogajalo in pred nami je le še kakšen topel dan ali dva in zopet bo poletje le še lep spomin. S prihodom jeseni prihajajo tudi krajši in hladnejši dnevi.

Poletna dogajanja so vedno pestra in polna spominom. Ste morda kakšnega uspeli ujeti tudi vi? Kar precej spominov na poletne dni smo zapisali v prvi jesenski številki Šentjernejskega glasila.

Želim vam prijetno prebiranje in izkoristite jesenske dni.

Šentjernejsko glasilo, glasilo občine Šentjernej, letnik XXI, številka 145, september 2020. Odgovorna urednica: **Sabina Jordan Kovačič**, pomočnica odgovorne urednice: **Anita Petrič**, članice uredniškega odbora: **Mojca Lampe Kajtna**, **Darija Kovačič**, **Andreja Topolovšek**, izdajatelj: **Občina Šentjernej**, oblikovna zasnova in prelom: **Uroš Duh**, tisk: **Tiskarna Jordan Krško**, naklada: **2100 izvodov**, fotografija na naslovnici: **Jernejevo 2020**, foto **Emil Turk**. Šentjernejsko glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 138. **ISSN 1581-6001**. **Prispevke lahko pošljete na elektronske naslove: sentjernej@siol.net, jordan.sabina@gmail.com ali anita.petric@sentjernej.si** ter na naslov **Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej**, s pripisom **"Za Šentjernejsko glasilo"**. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o primernosti člankov glede na novinarski kodeks in po dogovoru z avtorjem članka.

NASLEDNJA ŠTEVILKA IZIDE KONEC OKTOBRA 2020.
Vaše prispevke nam pošljite najpozneje do 16. oktobra 2020.

OD BESED K DEJANJEM

Spoštovani,

v mesecu avgustu smo praznovali naš občinski in farni praznik Jernejevo. Letos zaradi zdravstvenih razmer prvič nekoliko drugače. Zanimiva izkušnja, v organizacijo dogodkov je bilo vključenih veliko društev in posameznikov, obisk je bil, gledano v celoti, zelo dober, vzdušje pa prijetno in sproščeno. Hvala vsem, ki ste sodelovali. Menim, da bi lahko nekatere dogodke, ki so bili dobro sprejeti, ohranili tudi v prihodnjih letih.

Vesel sem novih naložb, ki so bile dokončane in predane svojemu namenu. Zaradi slabega stanja cestne infrastrukture smo v proračunu namenili več finančnih sredstev za sanacijo in vzdrževanje občinskih cest. Nekateri odseki so bili že dokončani, nekateri pa so predvideni za izvedbo v jesenskem času. Gradnja II. faze ceste Šmarje–Pleterje je dokončana, pričenja se gradnja III. faze, katere zaključek je načrtovan v roku enega meseca. Na gozdni cesti na Gorjance se izvajajo redna vzdrževalna dela, izvedena pa bodo tudi nekoliko večja investicijsko vzdrževalna dela, kar bo izboljšalo prometno varnost in zmanjšalo vsakoletne stroške vzdrževanja.

Podpisali smo pogodbo z družbo Kostak d. d., ki bo izvajala gradnjo kanalizacijskega sistema v aglomeraciji Vrh, v teku je postopek za izbor projektanta za pripravo projektne dokumentacije za gradnjo mostu čez reko Krko v Mršeči vasi, z DRSI smo podpisali sporazum o sofinanciranju rekonstrukcije državne ceste na odseku Šentjernej–Dobrava, pričetek katere je načrtovan v letu 2021. Gradnja širokopasovnega optičnega omrežja RUNE na območju naše občine se nadaljuje, pospešeno gradi svoje optično omrežje tudi družba Telekom. Na 3. izredni seji občinskega sveta, ki je potekala 25. 9. 2020, smo sprejeli sklep o soglasju h kandidaturi za pridobitev koncesije za opravljanje institucionalnega varstva v domovih za starejše v občini Šentjernej. Skupaj z investitorjem, družbo Senecura d. o. o., se zelo trudimo za pridobitev koncesije in upam, da bomo uspešni.

Pred nami je jesenski čas, ki ga bomo morali zaradi zdravstvenih razmer živeti z nekaterimi omejitvami. Vabim vas, da upoštevamo navodila in ravnamo odgovorno ter strpno.

Jože Simončič, *vaš župan*

REKONSTRUKCIJA LOKALNE CESTE ŠMARJE–PLETERJE – II. FAZA

SAMO HUDOKLIN & ANITA PETRIČ

EMIL TURK & JANEZ HROVAT

Z dnem 1. 7. 2020 se je začela rekonstrukcija lokalne ceste Šmarje–Pleterje (II. faza). Dela je izvedlo podjetje CGP, d. d., pogodbeni rok za zaključek investicije je bil 15. 9. 2020. Zaradi dodatnih del so se dela zaključila 25. 9. 2020. Vrednost gradbenih pogodbenih del znaša 179.797,60 evrov. Za investicijo je v veljavnem letošnjem proračunu planirano 210.300 evrov (poleg gradbenih del še sredstva za nadzor, dokumentacijo in inženiring). Projekt je občina prijavila na koriščenje sredstev 23. člena Zakona o financiranju občine (ZFO-1) za pridobitev nepovratnih sredstev iz državnega proračuna. Za projekt bomo pridobili nepovratna sredstva iz državnega proračuna v višini 189.030 evrov, preostala sredstva v višini 21.270 evrov predstavljajo lastni delež občine.

Za investicijo je bil izdelan projekt PZI »Rekonstrukcija lokalne ceste LC 395 141, od križišča v Šmarju do križišča za Pleterje«, ki ga je izdelalo podjetje Stia d. o. o. Glede na projekt so bili za II. fazo investicije izdelani noveliraini popisi s predizmerami. Prvi del navedene ceste je bil urejen v letu 2016. Z aktualnim naročilom je bil odstranjen obstoječi poškodovani nasip, urejeno odvodnjavanje, izvedeni temelji in zgrajen nov nasip. Položen je dvoslojni asfalt, zarisane talne označbe, postavljena odbojna ograja ter urejena okolica nasipa. Tako se je izboljšala prevoznost ceste in splošna prometna varnost, omogočeno pa bo tudi lažje vzdrževanje navedenega odseka. ■

SANACIJA PLAZU RAKOVNIK

OU OBČINE ŠENTJERNEJ

UROŠ JERIČ

24. 8. 2020 se je pričela sanacija nastalega plazu v Rakovniku (Novi Lurd). Dela je izvedel JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej s podizvajalcem.

Projekt je obsegal sanacijo plazu in posedka na cestišču ter rekonstrukcijo odseka ceste v skupni dolžini 120 metrov.

Na mestu plazu se je ob robu izvedel izkop do nosilnega raščenega terena v dolžini 25 metrov. Zasip se je izvedel s kamnito zložbo in betonom. Kamnita zložba je na vrhu povezana z armirano betonskim vencem. Za kamnito zložbo je položena drenažna cev za odvajanje vode s pobočja. Na preostalem delu ceste se je zamenjal tampon in položil nov asfalt debeline 6 cm. Vrednost del je znašala 35.500 evrov z DDV. Dela so bila zaključena 4. 9. 2020. ■

REKONSTRUKCIJA CESTE LEDEČA VAS–HRVAŠKA GORA

OU OBČINE ŠENTJERNEJ

OU OBČINE ŠENTJERNEJ & UROŠ JERIČ

Z dnem 8. 9. 2020 se je pričela rekonstrukcija lokalne ceste Ledeča vas–Hrvaška gora. Projekt je obsegal rekonstrukcijo ceste in ureditev odvodnjavanja v skupni dolžini 190 metrov. S cestišča se je odstranil obstoječi asfalt in tampon. Dva obstoječa prepusta sta se porušila in na novo izdelala prepusta z betonskim jaškom in dvoslojno rebrasto cevjo premera 315 mm za boljše odvajanje meteorne vode. Vgradil se je tampon in položil asfalt debeline 6 cm. Popravili so se prečni nakloni ceste ter na ustreznih mestih dodale mulde. Vrednost del je 30.000 evrov z DDV. Dela so bila zaključena 25. 9. 2020. ■

KDO SPREJEMA ODLOČITVE V OBČINSKEM SVETU?

Tokrat vam predstavljamo svetnico PATRICIJO PAVLIČ.

SABINA JORDAN KOVAČIČ OSEBNI ARHIV PATRICIJE PAVLIČ

Za svetnico je sedaj to prvi mandat v klopeh Občinskega sveta Občine Šentjernej. Svetnica se je za kandidaturo odločila zato, ker želi s svojimi izkušnjami in znanjem prispevati k razvoju lokalnega okolja, ki bo zagotavljal enako kakovost življenja vsem občankam in občanom. ***»Zavedam se, da je delo občinskega svetnika odgovorno, hkrati pa nudi možnost, da neposredno prispevam k spremembam in opozarjam na teme, ki se mi zdijo premalo izpostavljene.«*** Pavličeva se pri svojem delu srečuje z delovanjem občinskega sveta in občinske uprave, zato lahko rečemo, da ima dragocene izkušnje, ki jih bo lahko uporabila kot občinska svetnica. Z dosedanjim delom občinskega sveta je zadovoljna, verjame v zdrav dialog in razumne odločitve, ki ne izključujejo in nagovarjajo potrebe vseh generacij.

Področje izobraževanja, kulture in socialnega vključevanja različnih skupin jo zaposlujejo profesionalno in tudi ljubiteljsko. Na teh področjih želi biti kot občinska svetnica še posebej dejavna. ***»Kljub temu, da sodimo med nadpovprečno razvite in statistično mlade občine, vplive staranja prebivalstva občutijo vsa področja tudi v naši občini (gospodarstvo, trg dela, izobraževanje, sistemi socialne zaščite …). Zato si bom prizadevala k udejanjanju takšne občinske socialne politike, ki bo skrbela za starejše, spodbujala njihovo vključenost v družbo in mobilnost, zagotavljala nego in dolgotrajno oskrbo starejših in preživljanje starosti v domačem okolju in v povezovanju generacij.«*** Svetnica želi posebno pozornost nameniti razvoju kulture in oblikovanju identitete kraja, ki bo temeljila na bogati lokalni kulturni dediščini in vrednotah ter spodbujala raznolikost umetniškega ustvarjanja in kakovosten lokalni kulturni program. Največja pozornost pa bo usmerjena v projekte, ki podpirajo okolju prijazno gospodarstvo in omogočajo trajnostno prihodnost. Prednostno se je potrebno lotiti urejanja problematike čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ter s tem omogočiti izvajanje tudi drugih, s tem povezanih projektov. Pogoj za učinkovit razvoj vseh gospodarskih dejavnosti v občini je kakovostna in celostna prometna ureditev, ki zajema tako urejanje vaških cest in mostov, kakor tudi obvoznico in prometno ureditev centra. ***»Izzivov in pobud je za več mandatov. Pomembno je le, da se postavijo realne prioritete, učinkovito zaporedje ukrepov ter pridobijo dodatni finančnih viri, podprti tudi z evropskimi sredstvi. Prav v tem obdobju se oblikuje nova programska perspektiva in deli »evropski kolač«.«***

Patricija Pavlič z družino živi v Gorenjem Vrhpolju. Po izobrazbi je univerzitetna diplomirana sociologinja, direktorica Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje, članica različnih komisij in odborov na področju izobraževanja. Od otroštva jo navdušuje glasba, ki ji še vedno posveča ves prosti čas. Kolikor ga ostane, pa ga nameni branju, obisku kulturnih dogodkov, sončne dneve pa najraje preživi na domačem vrtu. ■

MINISTER TONIN OBISKAL OBČINO ŠENTJERNEJ

ANITA PETRIČ

Občino Šentjernej je v soboto, 19. 9. 2020, na povabilo župana Jožeta Simončiča, obiskal minister za obrambo mag. Matej Tonin, ki se je po srečanju udeležil slavnostne seje Plenuma Gasilske zveze Slovenije. Pogovarjala sta se o problematiki migrantov na južni meji, o sanaciji občinske infrastrukture po neurjih, romski problematiki ter se dotaknila tudi področja gasilstva in izgradnje novega gasilskega centra v Šentjerneju. Župan je ministra zaprosil za pomoč pri podaljšanju uporabe pontonskega mostu čez reko Krko, dokler ne bo izgrajen novi most. Minister je zagotovil, da bo občina do izgradnje novega mostu, lahko še naprej uporabljala nadomestnega. ■

SEJA PLENUMA GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE POTEKALA V ŠENTJERNEJU

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE

V soboto, 19. septembra 2020, je v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju potekala seja Plenuma Gasilske zveze Slovenije. Seje so se poleg Janka Cerkvenika in Francija Petka, predsednika in poveljnika GZ Slovenije, ter nagrajencev najvišjih priznanj v gasilski organizaciji, udeležili tudi mag. Matej Tonin, minister za obrambo in podpredsednik Vlade RS mag. Damijan Jaklin, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Darko But, generalni

direktor Uprave RS za zaščito in reševanje, člani vodstva ter Upravnega odbora in Poveljstva GZ Slovenije, vodstvo GZ Šentjernej in Jože Simončič, župan Občine Šentjernej. Najprej je dobrodošlico prisotnim izrekel župan Jože Simončič, nato pa je zbrane nagovoril tudi Janko Cerkvenik, predsednik Gasilske zveze Slovenije. Po krajši kulturni točki Kvarteta As je kot slavnostni govornik na dogodku spregovoril minister mag. Matej Tonin. Sledila je slavnostna podelitev Plaket gasilca, kipcev gasilca in priznanj Matevža Haceta.

PLAKETE GASILCA za leto 2020 so prejeli **JANEZ BUTALA, IVAN DERČA** in **FRANC TRČEK**, ki se podelitve zaradi bolezni ni mogel udeležiti. **KIPCE GASILCA** za leto 2020 so prejeli **DRAGO HERTIŠ, ANTON HLASTEC** in **JOŽE URLEB**. **PRIZNANJA MATEVŽA HACETA** za leto 2020 so prejeli **MILAN ANTOLIN, JOŽE OBLAK** in **VEKOSLAV ŠPILER**. Vsem nagrajencem izrekamo iskrene čestitke! ■

POKLICNI PRIPADNIK SLOVENSKE VOJSKE V SLUŽBI DOMOVINE

Dinamično delo, aktivna vloga v dobro organiziranih skupinah in možnost osebnega razvoja, so le nekatere prednosti poklica vojaka v Slovenski vojski.

Pripadniki Slovenske vojske s svojim delovanjem skrbijo za obrambo države in prispevajo k **ohranjanju miru v svetu**. Pri tem jih vodijo čast, predanost, pogum, domoljubje, lojalnost in tovarištvo.

Slovenska vojska potrebuje vsako leto nove vojake, da nadomestijo tiste, ki so jo zaradi različnih vzrokov zapustili. Vsi, ki se želijo zaposliti v Slovenski vojski, morajo pred zaposlitvijo v enoti opraviti zahtevne izbirne postopke, da na koncu **ostanejo res najboljši**.

Zaposlujemo kandidate za vojake in kandidate za Šolo za častnike, zato naredite nekaj zase in postanite del organizacije, **v kateri se boste lahko izkazali ter dokazali svoje spretnosti in sposobnosti**.

S ŠTIPENDIJO DO KARIERE V SLOVENSKI VOJSKI

Na Ministrstvu za obrambo smo leta 2008 uvedli **lasten sistem štipendiranja**. Štipendije so namenjene vsem mladim, ki želijo po končanem izobraževanju služiti domovini, reševati življenja in pomagati ljudem v stiski tako doma kot morda tudi na misijah v tujini in tudi tistim, ki želijo spoznati orožje, se naučiti ravnati z njim, izvedeti več o vojaški tehniki, pri tem pa spoznavati nove kraje in ljudi, graditi ugled Slovenske vojske in kolektivni duh v njej.

V Slovenski vojski njeni zaposleni nenehno pridobivajo novo znanje in se strokovno izpopolnjujejo.

Opravljajo lahko številne poklice z različno stopnjo izobrazbe. S štipendijo bo pot do zanimivega poklica lažja, štipendistom pa je po končanem izobraževanju **zagotovljeno delovno mesto in tako manj stresno načrtovanje prihodnosti**.

ZAHVALA Občini Šentjernej za sodelovanje v času vaje Preskok 2020

ANITA PETRIČ

Slovenska vojska je v času od 24. aprila do 19. junija 2020 na širšem območju Republike Slovenije izvajala vodna, četna in združena usposabljanja z namenom, da bi bila v vsakem trenutku pripravljena na obrambo Republike Slovenije in pomoč državljankam ter državljanom. Polkovnik Vasilij Maraš je v petek, 21. avgusta 2020, županu Občine Šentjernej Jožetu Simončiču izročil zahvalno plaketo in listino za sodelovanje ter podporo pri izvedbi vojaške vaje preskok 2020, ki se je odvijala tudi na območju občine Šentjernej. ■

Slovenska vojska bo vzdrževala pripravljenost z usposabljanjem izven vojaških vadišč tudi v občini Šentjernej

SLOVENSKA VOJSKA

SLOVENSKA VOJSKA & ANITA PETRIČ

Med 21. septembrom in 6. novembrom bodo pripadniki sil Slovenske vojske izvajali večdnevna terenska usposabljanja s ciljem povečati stopnjo usposobljenosti in pripravljenosti, ter povezovanja z lokalno skupnostjo. Usposabljanja bodo pretežno potekala na območjih izven vojaških vadišč v več krajih po Sloveniji.

Pripadniki poveljstev in enot Slovenske vojske se bodo urili ob ustrezni logistični, zdravstveni in letalski podpori ter ob upoštevanju priporočenih nacionalnih ukrepov za ohranjanje zdravja.

V občini Šentjernej se bodo od ponedeljka, 21. septembra do petka, 9. oktobra, enote usposabljale na območju Cerovega Loga, Strmce in Ravne gore.

Na terenskem usposabljanju na tem območju bodo sodelovale enote do 30 pripadnikov Slovenske vojske. Pri usposabljanju bodo uporabljali šolska in vadbena minsko eksplozivna sredstva.

Med usposabljanjem bo povečan promet vojaških vozil, ki bo načrtovan tako, da bo čim manj moteč za ostale uporabnike cest. ■

Poveljnik Strojin pri županu.

Javni poziv COVID-19 za nakup zaščitne opreme

BREDA KONCILJA, *Območna obrtno-podjetniška zbornica Novo mesto*

Objavljen na: *https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=107*.

Odprt do: 31. 10. 2020. Upravičenost stroškov od 12. 3. 2020–31. 10. 2020.

Odobri se lahko **NAJVEČ ENA VLOGA** na podjetje na ravni matične številke, dopolnitev vlog ni mogoča (lahko se da nova vloga, če je prva zavrnjena).

KAJ:

- zaščitne maske obrazne – pralne – največ do 4 evrov na posamezni kos;
- zaščitne maske obrazne – za enkratno uporabo – največ do 1 evra na posamezni kos;
- zaščitne rokavice – največ do 0,10 evra na posamezni kos;
- razkužila – največ do 20 evrov na liter;
- termometri za merjenje telesne temperature – brezstični, največ do 50 evrov na posamezni kos.

KDO:

- mikro, mala in srednja podjetja s sedežem v SLO (velika podjetja niso vključena – spodaj kaj so velika podjetja):
  - povprečno število delavcev v poslovnem letu presega 250,
  - čisti prihodki od prodaje presegajo 40.000.000 evrov,
  - vrednost aktive presega 20.000.000 evrov;
- vsaj 5 zaposlenih;
- podjetje nima neporavnanih zapadlih finančnih obveznosti;
- niso bile ugotovljene nepravilnosti pri porabi javnih sredstev;
- ni v postopku prisilne poravnave, stečaju, likvidacij;
- ne prejema ali ni v postopku pridobivanja državne pomoči;

- ni iz sektorjev: ribištvo in akvakultura, primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov;
- ni prejel ali uveljavljal drugih nepovratnih sredstev, vključno z de minimis pomočjo.

POGOJI:

- zaščitna oprema mora biti kupljena po tržnih cenah;
- kupljena ustrezna zaščitna oprema za zaščito in varnost zaposlenih;
- sofinancirajo se že nastali stroški ali izdatki – od 12. 3. 2020 do datumu oddaje vloge – to pomeni že plačani računi;
- ni dovoljeno: dobavitelj ali član poslovodstva povezana družba ali več kot 25 % delež pri ustanoviteljskih pravicah.

ODDAJA ZA POPOLNO VLOGO:

- oddana vloga preko ePortala *https://eportal.podjetniskisklad.si* (zakoniti zastopnik);
- izpolnjene obrazce (prijavni list, obrazec 1, pogodba se ne prilaga);
- računi – morajo biti plačani.

OSTALO:

- lahko se dobi nazaj 200 evrov x zaposleni do največ 9.999 evrov;
- DDV ni upravičen strošek;
- odločitev o upravičenosti v roku 15 delovnih dni;
- potrebna je identifikacija podpisnika pogodbe (izvede se lahko na SPS-ju ali UE);
- dokumentacijo je potrebno hraniti 10 let;
- pogosta vprašanja in odgovori glede tega poziva najdete na spletni strani: *https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=107*. ■

Lekarna Šentjernej obratuje po starem ODPIRALNEM ČASU

Obveščamo vas, da od torka, 1. 9. 2020, Lekarna Šentjernej obratuje po starem odpiralnem času kot pred epidemijo. Delovni čas ima spremembo le ob sobotah, ko je odpiralni čas skrajšan, in sicer:
od ponedeljka do petka obratuje od 07.30 do 19.30 in v soboto od 08. do 12. ure. ■

POSKRBLJENO ZA VARNOST OTROK NA POTI V ŠOLO IN IZ NJE

DARJA BAMBIČ

ANITA PETRIČ

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šentjernej je tudi v letošnjem letu organiziral redarstvo na šolski poti. Prostovoljci iz Društva upokojencev Šentjernej so se odzvali na prošnjo SPV CP za izvajanje redarstva. **Redarstvo se vsako leto izvaja prvi** teden šolskega leta na prehodih za pešce v okolici Osnovne šole Šentjernej in podružnične šole v Orehovici. SPV CP Občine Šentjernej se prostovoljcem Društva upokojencev Šentjernej zahvaljuje za pripravljenost sodelovanja pri izvajanju redarstva oz. spremljanju otrok na poti v šoli in iz nje. ■

OBVESTILO: ODVOZ GREZNIČNIH GOŠČ

OU OBČINE ŠENTJERNEJ

Urejen sistem javne kanalizacije zagotavlja varnost in kakovost bivalnega okolja ter zmanjšuje tveganja, ki bi lahko ogrozila zdravje naših uporabnikov in obiskovalcev. ČD – SHW d. o. o. je izvajalec obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v občini Šentjernej. Na podlagi predhodnega obvestila izvajalca in 33. člena Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Šentjernej (Uradni vestnik, št. 8/2017) **ste uporabniki dolžni na dan prihoda zagotoviti in omogočiti nemoten dostop do greznice ali male komunalne čistilne naprave** (v nadaljevanju: MKČN) ter odstraniti morebitne ovire. Če se pojavi potreba po praznjenju greznice ali MKČN prej kot po treh letih, ste uporabniki dolžni o tem obvestiti izvajalca javne službe in naročiti praznjenje greznice. Vsak porabnik pitne vode ima na podlagi plačila, ki se zaračunava mesečno glede na dobavljeno količino pitne vode, enkrat v triletnem obdobju pravico in hkrati dolžnost brezplačnega praznjenja grezničnih gošč in blata iz MKČN.

Občane tudi obveščamo, da odvoz in razsip grezničnih gošč v okolje (njive, travniki, potoki) ni dovoljen. Izjema so kmetijska gospodarstva, ki imajo s strani izvajalca javne službe izdano soglasje k oprostitvi plačila praznjenja grezničnih gošč oz. blata iz MKČN za kmetijska gospodarstva. ■

Zavarujte se pred vlomom v stanovanje ali hišo

POLICIJSKA POSTAJA ŠENTJERNEJ

Število vlomov v stanovanja ali stanovanjske hiše, pa tudi vikende, iz leta v leto narašča, storilci pa so čedalje bolj predrzni ali nasilni. »Prilika dela tatu« in vlomilec bo raje izbral tisto stanovanje ali hišo, kjer bo za kaznivo dejanje najmanj ovir in tveganje za odkritje najmanjše. Stavba, v kateri ni nikogar, ker so stanovalci na primer na dopustu, ali ki je očitno brez varovanja, bo bolj verjetno tarča vloma kot obratno. Posebno "vabljiva" za vlomilce so odprta vrata ali okna, razpoložljivo orodje za dostop (na primer zaboji, lestev, ki omogoča dostop do drugače nedosegljivih oken ipd.), vrtnarsko orodje, s katerim lahko vlomilec nasilno vlomi, zapuščene žive meje ali visoke ograje ...

ZATO PRED ODSOTNOSTJO Z DOMA:

- zaklenite vrata in zaprite okna;
- predtem ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike;
- predvsem na aparatih (da vam zaradi puščanja vode ali požara ne bo treba predčasno prekiniti dopusta);
- vklopite alarmno napravo;
- ključev ne puščajte na »skritih mestih«, kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože ipd.;
- ne puščajte doma dragocenosti in denarja (med dopustom raje najemite sef);
- o svoji odsotnosti ne puščajte sporočil (na telefonskem odzivniku, na listkih …);
- poskrbite, da bo videti, kot da je nekdo vedno doma (naj vam prijatelj ali sosed redno prazni poštni nabiralnik, dviguje rolete);
- vgradite časovna stikala za samodejno prižiganje luči, odpovejte dostavo časopisov);
- doma parkirana vozila zaklenite ter varno shranite dokumente in ključe, tudi rezervne;
- ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše;
- z vidnih mest umaknite vrednejše predmete;
- povejte sosedom, kako ste dosegljivi;
- preglejte zavarovalne police, kako je s kritjem škode pri vlomu;
- zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti pa tudi označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete idr.).

Če kljub vsemu postanete oškodovanec oz. žrtev kaznivega dejanja, o tem takoj obvestite policijo! Tatvino, vlom v vozilo ali stanovanje ali kakšen drug neprijeten dogodek takoj prijavite najbližji policijski postaji oz. pokličite na interventno telefonsko številko policije 113 ali anonimno številko policije 080 1200. Če ob prihodu domov opazite sledi vloma, ne vstopajte, kajti storilec se lahko še vedno zadržuje v objektu. Ob morebitnem soočenju s storilcem

se ne izpostavljajte, zlasti, če je fizično močnejši, oborožen ali jih je več – pomembnejša naj bo vaša lastna varnost! Do prihoda policistov tudi ničesar ne prijemajte ali premikajte, da se ne bi poškodovale ali uničile sledi, ki bi lahko pripeljale do odkritja storilca kaznivega dejanja. Če postanete žrtev kaznivega dejanja, lahko pomagate pri izsleditvi storilca, če si poskušate zapomniti čim več podatkov o njem: izgled storilca, smer bega, prevozno sredstvo, s katerim se je odpeljal ... ■

www.komunala-nm.si

več informacij najdete na

KOMUNALA Novo mesto d.o.o.
Podbevškova ulica 12, 8000 Novo mesto
tel: 07 3932 450

DA EMBALAŽA

- embalaža za tekoča živila *(npr. mleko, smetana, pijače ter druga živila, mehčalec za perilo ipd.)*
- plastične vrečke in folije, celofan
- plastenke pijač in živil, plastični kozarci in lončki
- pločevinke živil in pijač
- plastična embalaža, ki je vsebovala nenevarne snovi in je bila spraznjena v skladu z navodili proizvajalca

NE

- kosovni plastični predmeti *(otroške igrače, polomljeni plastični stoli ipd.)*,
- plastična embalaža nevarnih snovi ali njihovi ostanki *(motorna in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin – pesticidi, barve laki, redčila ipd.)*

DA KARTONSKA EMBALAŽA IN PAPIR

- prospekti, katalogi, časopisi, revije, zvezki, knjige,
- ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke,
- kartonska embalaža in lepenka,
- pisemske ovojnice, pisarniški papir

NE

- embalaža za tekoča živila *(npr. mleko, smetana, pijače ter druga živila, mehčalec za perilo ipd.)*,
- z živili pomazana ali prepojena *(jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil)*
- papirnata in kartonska embalaža *(pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil ter jedi ipd.)*,
- ovitek od čokolade,
- samokopirni, povoščeni in plastificiran papir,
- vreče lepil, krmil, apna, cementa ipd. sipkih izdelkov,
- tapete, celofan,
- higienski papir *(papirnate brisače, prtički, robčki ipd.)*

DA MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

- umazan povoščen papir (peki papir),
- ostanke kosti in mesa (ostanki hrane),
- ohlajen pepel (ne lesni),
- plenice in sanitetne izdelke,
- iztrebke malih živali, mačji pesek,
- lasje in dlake,
- ogorke cigaret,
- umazan papir, tapete,
- vrečke sesalcev, smeti od pometanja,
- keramiko, porcelan,
- žvečilni gumiji,
- flomastre, svinčnike, glavnike, poškodovane igrače, kasete (avdio in video),
- kristal, lepilne trakove, lončeno, glineno in keramično posodo,…

NE

- vse ločene frakcije odpadkov

ŠENTJERNEJ
Lepš'ga kraja nej!

Bulješe pri'lke nej, ku je JERNEJEVO u Šentjernej

Jernejevo je za nami. Na naslednjih straneh glasila si boste lahko ogledali in podoživeli dogodke, ki so se odvijali tekom letošnjega občinskega praznika. Dogodke je občina prilagodila razmeram. Občinsko praznovanje, ki je včasih trajalo tri tedne, je skrčila, prireditve so v glavnem potekale na prostem in dogajanje je bilo razpršeno po vsej občini.

NA JERNEJEVO SLAVNOSTNO ODPRTJE KRIŽIŠČA V MAHAROVCU

ANITA PETRIČ
EMIL TURK

Na god svetega Jerneja, 24. avgusta 2020, je Občina Šentjernej, v okviru občinskega praznika, uradno predala svojemu namenu križišče v Maharovcu. Zbrane je nagovoril župan Jože Simončič, ki je podal vse podrobne informacije o investiciji. Med drugim se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi naložbe. Posebno zahvalo je izrekel predstavnikom Direkcije RS za infrastrukturo. ***»Veseli smo te pridobitve, ki je pomembna zlasti z vidika varnosti vseh udeležencev v prometu, še posebej pa otrok, ki tu vstopajo v šolski avtobus,«*** je še dejal župan. Zbrane je nagovorila tudi vodja po pooblastilu Karmen Praprotnik iz Sektorja za vzdrževanje, varstvo cest in prometno varnost. Izpostavila je odlično sodelovanje s šentjernejsko občino, ureditev tega križišča je dala za primer dobre prakse med državo in lokalno skupnostjo. Povedala je še, da direkcija upravlja v občini s 15 kilometri državnih cest in da se trudijo, da so prevozne in čim bolj varne. Izpostavila je prihodnje načrte del v šentjernejski občini. V letih 2021 oz. 2022 je predvidena obnova dobrega kilometra vozišča državne ceste na relaciji Novo mesto–Šentjernej. Ocenjena vrednost projekta je slab milijon. Drugi projekt je ureditev ceste od začetka naselja Drama skozi naselje Roje do obstoječega križišča v Šentjerneju, kar naj bi skupaj za vse etape stalo okrog dva milijona evrov.

Dogodek sta popestrila Pihalni orkester Občine Šentjernej ter Šentjernejski oktet. Novo pridobitev pa je blagoslovil župnik Anton Trpin. ■

ODPRTJE REKONSTRUKCIJE CESTE V DOLENJEM VRHPOLJU

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

V okviru občinskega praznika Občine Šentjernej je v torek, 25. avgusta 2020, potekalo odprtje rekonstrukcije ceste v Dolenjem Vrhpolju. Prenovila se je povezovalna cesta od naselja do glavne ceste v dolžini 200 metrov, kot nadaljevanje investicije iz leta 2019. Odstranil se je dotrajan obstoječi asfalt in tampon. Na novo se je izdelala vozišča konstrukcija in asfaltirala cesta v širini 3 metrov, preplastil se je tudi most do glavne ceste. Predhodno se je uredilo odvodnjavanje v središču naselja v dolžini 100 metrov. Izdelana je tudi nova javna razsvetljava.

Zbrane sta nagovorila župan Jože Simončič in vaščan Dolenjega Vrhpolja Stane Grubar. V prijetnem kulturnem programu so sodelovali najmlajši krajani, med njimi Luka Povhe iz Dolenjega Vrhpolja s harmoniko in štirje otroci iz Gorenjega Vrhpolja: Svit Rangus, ki je 1. septembra prestopil prag 3. razreda osnovne šole, hkrati obiskuje tudi 2. letnik Glasbene šole Marjana Kozine, je zaigral na flavto. Mladi recitatorji iz Vrhpolja pa so tudi nadvse aktivni na kulturnih in dobrodelnih prireditvah Turističnega društva Vrhpolje. Veliko pojejo, recitirajo in igrajo v gledaliških predstavah in igrajo na inštrumente. Nastopali so na veliko prireditvah v Vrhpolju, pa tudi v Kulturnem centru Primoža Trubarja, v domovih za ostarele, vrtcih in bolnišnici Novo mesto. Eva Grubar se je predstavila z recitacijo Poletje, Oskar Luštek z recitacijo Morje in še Nika Grubar, prav tako z recitacijo Poletje.

Simbolično sta trak prerezala župan Jože Simončič in domačin Stane Grubar. Župnik Anton Trpin pa je opravil blagoslov nove pridobljene investicije.

REKONSTRUKCIJA CESTE JE BILA RAZDELJENA V DVE FAZI.

FAZA I:

- Izvedba del: november 2019.
- Rekonstrukcija ceste znotraj naselja je obsegala popolno prenovo ceste z zamenjavo tampona, ureditvijo naklonov, asfaltiranjem in izdelavo mulde za odvodnjavanje ceste. Skupna dolžina asfaltirane trase do križišča je 170 m. V zgornjem delu naselja se je uredilo odvodnjavanje z naklonom makadamske poti in obcestnim jarkom. Poleg ceste so se sanirali obstoječi meteorni jaški s pokrovi in dva prepusta.
- Odvodnjavanje s ceste je urejeno iz PE rebrastih kanalizacijskih cevi premera 315 mm vzdolž trase in vse do potoka Kobila v skupni dolžini 360 m.
- Poleg cevi sta izdelani dve betonski ponikovalnici premera fi 80 in fi 100 cm za primere večjih nalivov.
- Vrednost del: **46.918,54 evrov**.

FAZA II:

- Izvedba del: julij 2020.
- Dela so obsegala prenovo ceste z zamenjavo tampona in ponovnega asfaltiranja ceste od križišča do potoka Kobila v dolžini 200 m in širini vozišča 3 m. Urejeno je tudi odvodnjavanje v dolžini 100 m, tako da se je obstoječi obcestni jarek nadomestil s kanalizacijskimi cevmi. Izdelana je tudi nova javna razsvetljava.
- Vrednost del: **46.715,96 evrov.**

ODPRTJE VODOVODA IN PLINOVODA NA ODSEKU DOBRAVA–ŠENTJERNEJ

ANITA PETRIČ
EMIL TURK

V petek, 28. avgusta 2020, sta v okviru občinskega praznika potekali odprtji novega plinovoda in obnovljenega vodovoda Dobrava–Šentjernej, dve pomembni pridobitvi za občino Šentjernej. Navzoče je nagovoril župan Jože Simončič, ki je povedal, da je šlo za istočasno gradnjo vodovoda in plinovoda, kar se ne zgodi ravno pogosto. Predvsem je to še kako pomembno z vidika racionalizacije stroškov, manj posegov in negativnih vplivov za okolje in krajane. Trak novih pridobitev je prerezal skupaj z direktorjem novomeške Komunale Gregorjem Klemenčičem in Primožem Kramerjem, direktorjem energetsko distribucijskih sistemov pri Petrolu d. d. Novi pridobitvi je blagoslovil župnik Anton Trpin.

Pri vodovodu gre za obnovo treh kilometrov dotrajanega vodovodnega omrežja od Dobrave pri Škocjanu do Šentjerneja. Še azbestne cevi iz leta 1979 so zamenjali z novim omrežjem iz nodularne litine. Direktor novomeške Komunale Gregor Klemenčič je zbranim povedal, da so naložbo izvedli v okviru projekta Hidravličnih izboljšav vodovodnega sistema na območju osrednje Dolenjske, kar po prvotnem projektu zaradi pomanjkanja denarja ni bilo predvideno, a med izvedbo so dokazali, da je ključna za zanesljivo vodovodno oskrbo celotnega Šentjerneja zaradi navezave na vodni vir Jezero. Obstoječi cevovod je bil že dotrajan, z veliko poškodbami in vodnimi izgubami. Izvajalec del je bilo podjetje Gradnje Boštanj d. o. o.

Skupna vrednost investicije je znašala je 478.726,70 evrov brez DDV. Delež sofinanciranja iz evropskega kohezijskega sklada in državnega proračuna je 85 % upravičenih stroškov (406.917,70 evrov brez DDV), ostalih 15 % (71.809,00 evrov brez DDV) in DDV je strošek občine. Na račun nesočasne rekonstrukcije ceste s strani DRSI in glede na to, da je bila gradnja vodovoda in plinovoda načrtovana z novo cesto, je občina na ta način prispevala še dodatnih 109.399,69 evrov brez DDV, kar se ji bo sicer upoštevalo kot predhodni vložek ob rekonstrukciji ceste z novozgrajenim vodovodom. S projektom je občina zagotovila boljšo in varnejšo oskrbo prebivalcev s pitno vodo na območju občine Šentjernej kot tudi širše, tako za sedanje kot za prihodnje generacije.

Občina Šentjernej je ponosna tudi na naložbo v plinovodno omrežje, kar pomeni, da prehaja na nov energent, zemeljski plin. Občinski svet je namreč leta 2017 sprejel odlok o podelitvi koncesije za izvajanje izbirne lokalne gospodarske javne službe in na razpisu je bil za izvajalca gospodarske javne službe operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju občine Šentjernej izbran Petrol d. d. za 30-letno koncesijo. Petrol je zgradil 5,3 kilometra plinovoda od merilno regulacijske postaje v Dobruški vasi do obstoječega plinovoda v Šentjerneju. Zbrane je v imenu Petrola d. d. nagovoril Primož Kramer, direktor Energetsko distribucijskih sistemov. Na dan odprtja je potekala izpraznitev obstoječih plinovodnih sistemov. Naredili so zadnje tlačne poskuse. V ponedeljek, 31. avgusta 2020, je prišlo do navezave obeh omrežij z novim plinovodom, ki prihaja iz Dobruške vasi. Naložba je Petrol stala okrog 1,1 milijon evrov. Do sedaj se je v Šentjerneju uporabljal utekočinjeni naftni plin iz plinohramov, ki so bili odstranjeni, vseh 35 obstoječi porabnikov bo priklopljenih na nov plinovod. V nadaljevanju se bo omrežje širilo, možnost priključitve na zemeljski plin omogoča širitev omrežja, kar je zelo pomembno za gospodarske subjekte ter gospodinjstva. Zemeljski plin, ki je po besedah Kramerja med ogljikovodiki najbolj čist, okolju najbolj prijazen, pa tudi cenovno gre za enega najbolj ugodnih energentov, se je začel uporabljati 1. septembra. V naslednjih letih v končni fazi z vsemi širitvami Petrol pričakuje okrog 500 uporabnikov. Pri plinovodu gre za skupen projekt občin Šentjernej in Škocjan. ■

ŽE TRADICIONALNO ZAGNALI KLOPOTEC

ANITA PETRIČ

SLAVKO PETRIČ

Na Tolstem Vrhu so v soboto, 15. avgusta 2020, zagnali klopotec. V sklopu praznovanja Jernejevega 2020 so pripravili Rokovo žegnanje z mašo in zagonom klopotca. Za vsakoletno postavitev klopotca poskrbijo člani **Mokropoljskega kluba mučenikov**, ki letos praznujejo 33 let delovanja. Blagoslov klopotca in vinogradnikov je opravil župnik Anton Trpin. Tradicija je, da je v podružnični cerkvici sv. Roka najprej maša, ki jo je daroval župnik Anton Trpin, nato pa se verniki zberejo pod cerkvijo pri postavitvi in blagoslovu klopotca, ki seveda že naznanja jesen – zorenje grozdja in bližajočo se trgatev. Klopotec so prinesli na prizorišče člani MKM, ki ga tudi vedno postavijo.

Mokropoljski klub mučenikov vse leto hrani klopotec v Rokovem hramu, skrbi pa tudi za njegovo vzdrževanje. Tu je nepogrešljiv član Korenina (Franc Šinkovec), ki je klopotec po blagoslovu tudi zagnal. Tulipanček (Marko Turk), ki letos vodi »ablast«, je zbrane nagovoril. Na prizorišče so ga prinesli v spremstvu glasbenikov, priložnostnega ansambla Prijatelji Tolstega Vrha. Zbrane je nagovoril tudi župan Občine Šentjernej Jože Simončič. Kot je že tradicija, je dogodek popestrilo ubrano petje Šentjernejskega okteta, zbrani pa so se ob primerni varnosti razdalji ob postavljenem klopotcu še lahko zadržali, saj so vinogradniki in člani MKM postregli z dobrim vinom in narezki, članice Društva kmetic Šentjernej pa z dobrotami. ■

VELIKA USTVARJALNOST OTROK NA DELAVNICI POLETNE GLINE V ŠENTJERNEJU

BRANKA ŠKERL

S koščkom v mozaiku pestrega dogajanja ob občinskega prazniku Jernejevo je prispeval tudi Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Novo mesto. Izbira ponujenega programa za otroke »Poletna glina« se je izkazala kot nadvse sprejeta. V dveh prostorih KC Primoža Trubarja Šentjernej je nekaj več kot 20 otrok ustvarjalo glinene posodice za svečke pod mentorstvom Gee Gerstenhofer in Vesne Di Domenico. Nastali so izvirni, unikatni izdelki, ki bodo krasili domove in vrtne kotičke. Za podporo in lepo sodelovanje se zahvaljujemo Občini Šentjernej in KC Primoža Trubarja.

Z nizom 12 novih likovnih delavnic RISANJA in GRAFIČNIH TEHNIK, pod mentorstvom Vesne Di Domenico, začnemo zopet v PETEK, 2. 10. 2020, od 16.15 do 17.30, v KC Primoža Trubarja. Zaradi znatnega števila zanimanja, vas vljudno prosimo, da otroke pravočasno prijavite.

Dobrodošli, dragi otroci, v likovno ustvarjalnico JSKD! ■

LEGO-ROBO IZZIV

ELIZABETA KUŠLJAN GEGIČ

EMIL TURK

V Kulturnem centru Primoža Trubarja smo v sodelovanju z Zavodom 1, 2, 3 in s podporo Občine Šentjernej izvedli prav posebno Lego-robo delavnico. Lego kocke so mnogo več kot smo bili vajeni. Omogočajo postavitev različnih konstrukcij – od zelo preproste hiške do robotizirane metle, delujočega avtomobila … V Kulturnem centru Primoža Trubarja so se otroci razdelili v tri starostne skupine in ustvarjali s kockami, posebnimi lego seti in računalniškimi programi. Delavnice so vodili trije odlični lego mentorji, ki so tudi pri najmlajših dosegli uspešno programiranje in premikanje njihovih lego robotkov. Ena od skupin je organizirala celo tekmovanje!

Otroci so bili navdušeni – prav vsi od najmlajših šestletnikov do najstnikov. Še nekatere starše, ki so uspeli pokukati v ustvarjalni proces, je delo pritegnilo!

S to delavnico je bilo za čas Jernejevega poskrbljeno tudi za mlade, ki so uživali v reševanju posebnih lego-robo izzivov. ■

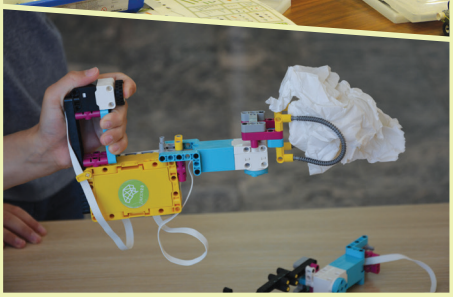

JERNEJEV KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA OBČINE ŠENTJERNEJ NA PLAC'

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

Na Trgu Gorjanskega bataljona, po domače na plac', je Pihalni orkester Občine Šentjernej pod taktirko Sandija Franka v četrtek, 20. avgusta 2020, pripravil tradicionalni Jernejev koncert. Dogodek so izvedli v skladu s priporočili NIJZ-ja. Na koncertu se je s poezijo predstavila gostja Saša Pavček – slovenska igralka, pesnica, esejistka in dramatičarka. Zbrane je nagovoril župan Občine Šentjernej Jože Simončič. Občani in občanke so tako vstopili v prijeten glasbeni večer z domačimi godbeniki in se spomnili tudi leta 1991, ko so godbeniki pripravili praznovanje ob svoji 80. letnici. Tistega leta je po koncertu sledila prava godbeniška veselica, letos pa žal zaradi izrednih zdravstvenih razmer, niso pripravili tradicionalnega večera penin. Občinstvo je z močnim aplavzom pokazalo, da so jih godbeniki vnovič razvajali s prisrčnostjo, toplino, kakovostno izvedbo ter privlačnim programom. ■

VLADO KRESLIN IN MALI BOGOVI NAVDUŠILI NA JERNEJEVEM

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

V soboto, 22. avgusta 2020, je potekal koncert Vlada Kreslina, ki ga je organizirala Občina Šentjernej. Kreslin je zapel veliko prečudovitih skladb, ob katerih je občinstvo navdušeno tudi zapelo. Kreslina je spremljala glasbena skupina Mali bogovi. S svojimi klasikami je pozibal obiskovalce v prijeten večer in jim pričaral posebno vzdušje. Pred prihodom Vlada Kreslina je obiskovalce koncerta razveselil tudi domači vsestranski glasbenik Bort Ross. Gre za izjemno močnega avtorja in vokalista, ki zlahka vzbudi pozornost poslušalca ter ga ponese daleč stran, kot se je zgodilo tudi na koncertu. Pred pričetkom koncerta je Društvo Vinogradnikov Šentjernej podelilo priznanja najboljšim vinogradnikom. Pri podeljevanju je sodelovala aktualna cvičkova princesa Maja Vovko, ki je tudi zaplesala z maskoto šentjernejskim petelinom Jernejem.

Priznanja so bila podeljena naslednjim vinogradnikom:

1. GREGOR ŠTERK – velika zlata medalja za cviček 2019, z oceno 16,23 točk;

2. MIHA BRATKOVIČ – velika zlata medalja za cviček 2019, z oceno 16,27 točk;

3. DAVID TURK – velika zlata medalja za cviček 2019, z oceno 16,30 točk;

4. MIRAN MACEDONI – velika zlata medalja za dolenjsko belo 2019, z oceno 17,23 točk;

5. DARKO ŠKETELJ – velika zlata medalja za cviček 2019, z oceno 16,23 točk;

6. ANDRAŽ RUMPRET – velika zlata medalja za rumeni muškat 2019, polsuho, z oceno 18,27 točk;

7. KLET ŠTEMBERGER, GREGOR ŠTEMBERGER:

- velika zlata medalja za cviček 2019, z oceno 16,30 točk. Najbolje ocenjen cviček v društvu = **šentjernejski kralj cvička**;
- velika zlata medalja za penino, bela zvrst, polsuha, letnik 2017, z oceno 18,29 točk;
- velika zlata medalja za sivi pinot, letnik 2019, z oceno 18,60 točk. Najbolje ocenjen v društvu = **šampion šentjernejskega ocenjevanja**.

Protokolarna darila so s strani župana Občine Šentjernej Jožeta Simončiča prejeli:

- letošnja cvičkova princesa Maja Vovko,
- Vinko Štemberger letošnji ambasador cvička,
- Gregor Štemberger za dosežke na področju vinogradništva (sejem Agra, šampion 2020 kategorija cviček). ■

9. SLIKARSKA KOLONIJA V ŠENTJERNEJU

JOŽICA MEDLE

EMIL TURK

Ob prazniku občine smo po osmih letih premora ponovno izpeljali slikarsko kolonijo.

Prvo srečanje slikarjev v občini Šentjernej je bilo leta 1999. Prvi udeleženci kolonije so bili slikarji prijatelji in sošolci/-ke. Kasneje se je v Šentjerneju na slikarsko-kiparski koloniji zvrstilo veliko poznanih in priznanih slovenskih in tujih umetnikov. Da bi obudila spomine, bi želela vse sodelujoče umetnike še enkrat omeniti in našteti. To so bili: Jože Marinč – Kostanjevica na Krki, Janko Orač – Novo mesto, Simona Čudovan – Čadraže pri Šentjerneju, Matina Koritnik Fajt – Brežice, Drago Mom – Maribor, Aleš Sedmak – Koper, Marija Rus – Metlika, Jerca Šantej – Sevnica, Stane Jarm – Kočevje, Mihailov Asparuh – Makedonija, Silvo Metelko – Ljubljana, Urška Cigler – Ljubljana, Arjan Pregl – Ljubljana, Mojca Vilar Domžale, Grega Samar – Ljubljana, Grega Nartnik – Kranj, Katarina Ulčar – Bled, Piero Conestabo – Italija, Dirk Hay – Nizozemska, Bojan Klančar – Cerknica, Aleksander Nišavič-Aco – Prekopa pri Šentjerneju, Niko Slovenc – Pivka, Alex Batista – Ilirska Bistrica, Maja Kuhar – Trbovlje, Maja Zorec – Radovljica, Duša Jesih – Ljubljana, Gorazd Šimenko – Sela pri Otočcu, Marjan Skumavc – Ljubljana, Janez Suhadolc – Ljubljana, Tanja Špenko – Ljubljana in Tone Sajfrt – Ljubljana, Dijana Iva Sesartić – Split, Nikolaj Ber – Izlake, Jože Kumer – Dolenjske Toplice, Simon Kajtna – Šentjernej, Mojca Lampe Kajtna – Šentjernej.

Začetki naših kolonij so bili v primerjavi s kolonijami drugod po Sloveniji skromni. Umetniki so prihajali zgolj na podlagi osebnih poznanstev, vendar sem vztrajala in sem vsako leto za novo kolonijo sprosila na občini še boljše pogoje za umetnike in seveda finančno bolj zahtevne projekte. Največje probleme smo imeli pri razstavljanju, saj občina ni imela prostora, kjer bi razstavili dela. Za prve razstave so nam omogočili prostor v samostanu Pleterje. Ko pa je bil narejen nov del farovža, nam je v novi knjižnici prostore za razstavljanje dal župnik Anton Trpin. Ko pa se je pričela gradnja kulturnega centra, je denarja za slikarske kolonije zmanjkalo. Izpadli smo iz programa Jernejevo in nastal je daljši premor.

Po osmih letih premora pa je novi župan občine Šentjernej Jože Simončič izrazil željo, da bi ob prazniku občine ponovno vpeljali vsakoletno slikarsko kolonijo. Časa je bilo malo, saj se zaradi epidemije virusa ni vedelo, kako naj bi potekalo praznovanje občine in kako naj bi izpeljali slikarsko kolonijo. Upoštevati smo morali vsa pravila NIJZ-ja. Ker je moral imeti vsak udeleženec kolonije svojo sobo, sem imela možnost povabiti le štiri umetnike. Kljub temu je nastala zelo prijetna slikarska kolonija štirih visoko izobraženih akademskih slikark/-jev: Jane Dolenc iz Kobarida, Vinka Železnika iz Mengša, Igorja Banfija iz Prekmurja in Rudija Benetika iz Avstrijske Koroške. K sodelovanju smo kot častnega gosta povabili domačina Nika Goloba, rojenega v Dol. Stari vasi, ki je dolga leta deloval kot likovni pedagog v Novem mestu, in študentko fotografije Jerco Zagorc, prav tako po rodu iz Šentjerneja, ki je neumorno spremljala in fotografirala potek kolonije. Na razstavi je umetnike predstavila umetnostna zgodovinarka in kustusinja iz Galerije Božidar Jakac - Kostanjevica na Krki, po rodu domačinka, Tina Simončič, ki bo skrbela tudi za popis likovnih del in fotograf Branko Babič, ki je izdelal fotografski zapis za arhiv. Pri izvajanju kolonije in za boljše počutje umetnikov pa so pomagali: župan Občine Šentjernej Jože Simončič, Andraž Rumpret, Jože Simončič – kartuzija Pleterje in Simon Udvanc – Muzej na prostem, Galerija Božidar Jakac - Kostanjevica

na Krki, Jože Smolič, Janez Selak, Radko Luzar, Elizabeta Kušljan Gegič in njena ekipa, Društvo kmetic Šentjernej, glasbenika iz Ljubljane in Šentjernejski oktet, ter kmetija Majzelj, kateri se posebej zahvaljujem za vse razumevanje v teh težkih epidemioloških časih, da smo ponovno zagnali in izpeljali slikarsko kolonijo.

Leta 2007 sem za Šentjernejsko glasilo napisala: *»Veselim se trenutka, ko bomo v Šentjerneju prestopili prag kulturnega doma in galerije, v kateri bomo lahko prikazali bogato zbirko umetniških del, ki se počasi iz leta v leto bogati. Saj to je velik kulturni dogodek, neprecenljiva naložba in veliko bogastvo naše skupnosti. In vendar so v življenju stvari, ki jih z denarjem ni moč kupiti.«* ■

OTVORITEV INFORMATIVNE TABLE V VAJNDOLU

VESNA KRAŠOVEC

EMIL TURK

V nedeljo, 23. 8. 2020, je Turistično društvo Vrhpolje v okviru Jernejevega 2020 pripravilo bogat kulturni program ob slovesni otvoritvi nove informativne table v Vajndolu. Otvoritev informativne table posvečene fosilnim najdbam vinorodnega Ivanjega dola z okolico oziroma Vajndola, kot mu pravijo domačini, so z recitacijami in pesmicami popestrili vaški otroci. Ob spremljavi citer Marjetke Radešček je zapela dekliška skupina Scentio, program pa so dopolnili tudi Ljudski

pevci iz Vrhpolja. Turistično informativno tablo v Vajndolu sta svečano odkrila predsednica Turističnega društva Vrhpolje ga. Betka Luštek in g. župan Jože Simončič.

Z namenom ozaveščanja javnosti o pomenu naravne in geološke dediščine je TD Vrhpolje v sodelovanju z območno enoto Novo mesto Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave pripravilo vsebino table. Informativno tablo in njeno vsebino si lahko ogledate in preberete med sprehodom po vinorodnem griču v vznožju Gorjancev, ki ga je pred mnogimi leti poplavljalo Panonsko (Tetidino) morje. Toplo in plitvo morje je pred okoli 15 milijoni let preplavljalo severozahodni in jugovzhodni del današnje Slovenije in je segalo tudi na območje današnje Dolenjske. Debele plasti laporjev, ki so se usedli v takratnem morju, so polne številnih in raznolikih fosilov. Največ jih najdemo v miocenskih (miocen je Zemljino geološko obdobje, ki je trajalo od okoli 24 do 5 milijonov let pred našim štetjem) laporovcih vinogradov in njiv v okolici Šentjerneja, Šmarjete in Škocjana. Fosili različnih vrst polžev in školjk, ki jih lahko še dandanes najdemo po vinogradih in njivah, nam pričajo o bogatem in raznolikem življenju v nekdanjem Panonskem morju. Posebno mesto med najdbami, pa tudi na informativni tabli, ima redka vrsta miocenskega polža *Pereiraea gervaisi*.

Na prvi pogled robustna porcelanasta hišica je vretenaste oblike in šteje do 11 zavojev, ki so okrašeni z rahlo navzgor zavihanimi, različno dolgimi izrastki. Po sredini potekata dva močna spiralna grebena. Največji primerek je meril v višino 131 mm in je bil širok 67 mm. Območje Vajndola je edino nahajališče tega polža v Sloveniji in eno izmed petih v Evropi in je zavarovano kot naravni spomenik.

Vajndol pa ni edino izjemno nahajališče najdb iz Panonskega morja. V neposredni bližini Vajndola, v vinski gorici Gomila, je med urejanjem vinograda na plan pokukal zob prave morske pošasti iz miocenskega obdobja, star približno 15 milijonov let. Zob je pripadal morskemu volku iz vrste megalodon (*Carcharocles megalodon*), ki je bil največji morski pes v vseh geoloških obdobjih Zemlje. Ta plenilec je v dolžino meril do 15 m in tehtal do 40 ton, njegovi zobje pa so bili veliki za celo človeško dlan.

Vajndol z okolico se tako izkazuje za bogato najdišče z velikim potencialom tudi za turistični razvoj občine Šentjernej. Turistično društvo Vrhpolje pridno dopolnjuje turistične in informativne table v Vrhpolju. V pripravi imajo kar dve tabli, s katerima bodo sklenili krožno pot od Kobil preko vasi mimo gasilskega muzeja in turške lipe do cerkve sv. Urbana in naprej do Vajndola ter nazaj mimo kapelice na vas. Več o tem pa prihodnjič. ■

JERNEJEVA BUDNICA IN JERNEJEV SEJEM

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

V soboto, 22. avgusta 2020, je potekala Jernejeva budnica s Pihalnim Orkestrom Občine Šentjernej, ki se je zbral že zarana pred Kulturnim centrom Primoža Trubarja in zakorakal po ulicah Šentjerneja. Z budnico so zaključili na šentjernejskem sejmu, kjer je potekal Jernejev sejem. Na sejmu so člani Društva za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi, sekcija Šentjernej pražili krompir, članice Društva kmetic Šentjernej pa so ponujale dobrote iz Šentjernejske doline. Ob upoštevanju vseh priporočil NIJZ-ja se je na sejmiščnem prostoru zbralo veliko ponudnikov različnih dobrin. Številni obiskovalci so izbirali med bogato ponudbo suhe robe, tekstila (od nogavic do delovnih oblačil), obutve, medu, orodja, sveč … Sejem je bil zelo dobro obiskan. ■

KAMIŠIBAJ

ELIZABETA KUŠLJAN GEGIČ

EMIL TURK

Kamišibaj je posebna oblika pripovedovanja zgodb ob slikah. Slike (ilustracije) so vložene v lesen oder, imenovan butaj. Pripovedovalec (kamišibajkar) ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. Naši otroci kamišibaj že poznajo, za nekatere starše pa je bilo tovrstno pripovedovanje zgodb nekaj novega. V Šentjerneju smo v času praznovanja občinskega praznika Jernejevo 2020 gostili Jeleno Sitar in Igorja Cvetka iz gledališča Zapik, ki sta kombinacija odličnega glasbenika in prečudovite pripovedovalke. Za šentjernejske otroke sta pripravila kar sedem pravljic, uvodoma pa sta jim namenila še nekaj ugank – vse v kamišibaju. Posebej izdelani inštrumenti so še popestrili doživljanje zgodb, tako da so otroci, njihovi starši in babice prav uživali v doživetem pripovedovanju. Občasno so tudi sodelovali in pomagali razrešiti nekaj pravljičnih zagat. Igor in Jelena sta naše otroke pohvalila, saj so bili zelo sodelovalni in pozorni poslušalci. Bila pa sta navdušena nad prizoriščem – seveda, saj sta bila gosta Kulturnega centra Primoža Trubarja! ■

JERNEJEVI VEČERI KULTURE

ELIZABETA KUŠLJAN GEGIČ & ANITA PETRIČ EMIL TURK & ANITA PETRIČ

Letošnje praznovanje občinskega praznika je zaradi COVID-19 razmer potekalo bistveno drugače, kot smo bili vajeni. Številni športni in družabni dogodki letos zaradi varovanja zdravja niso bili izvedljivi, tako da je odpadla tudi znamenita povorka, ni bilo kmečkih iger, na sejmu ni bilo kuhanja golaža …

Občina Šentjernej je vseeno želela obeležiti Jernejevo. Praznovanje občinskega praznika je pomembno za občane, saj je to priložnost, da se pokaže spoštovanje do posameznikov in skupin, ki tukaj živijo, opravljajo delo, ustvarjajo …

Po tehtnem razmisleku in iskanju možnosti, se je porodila ideja o manjših kulturnih dogodkih. Poimenovali smo jih Jernejevi večeri kulture. K sodelovanju smo povabili različne profesionalne gledališčnike in glasbenike – slednje iz domačih logov, ki so na desetih lokacijah po vsej občini pričarali čudovita doživetja. Seveda brez dobrega sodelovanja z vaščani in našimi prostovoljnimi gasilskimi in turističnimi društvi kulturni večeri ne bi bili tako popolni. Ko se sedaj ozremo nazaj, se lahko vsem skupaj zahvalimo za zares čudovita prizorišča, dobro organiziranost in okusne zaključke večerov.

Takšna razpršenost kulturnih večerov po vaseh je bila možnost, da smo nekaj prazničnega duha vnesli v vasi, kjer bi sicer letošnje Jernejevo ne zvenelo. Povsod je bil odziv vaščanov lep, za goste je bilo posebej pozorno poskrbljeno in obiskovalci zadovoljni. Ob večeru, ki se je odvil v Muzeju na prostem v Pleterjah, je ena od obiskovalk komentirala: »Že vrsto let nisem več hodila na Jernejevo, zdaj pa takoj podpišem. Naj le tako ostane.«

Jernejevi večeri kulture so za nami – bili so narejeni s srcem, kar se je tudi čutilo. Hvala vsem sodelujočim, mogoče pa lahko takšni dogodki postanejo tradicionalni … ■

GRADIŠČE

Jernejevi večeri kulture so se pričeli v Gradišču, kjer je krajane nasmejala igralka Saša Pavček. Predstavil pa se je tudi šentjernejski glasbenik Bort Ross. Vsekakor večer z okusom! ■

GORENJE VRHPOLJE – VRBJE

Zbralo se je veliko krajanov, ki so z veseljem prisluhnili Vokalnemu kvartetu Strmole in igralki Mojci Partljič. Vokalni kvartet Strmole iz Trebnjega odlikuje izjemno ubrano večglasno petje. Poleg njih sta zbrane navdušili tudi domačinki Ema Pavlič in Marjetka Radešček. Z veseljem pa so zapeli tudi Ljudski pevci Vrhpolje. ■

MRŠEČA VAS

Gledalci so v res prijetnem ambientu ob reki Krki in ob soju gorečih bakel uživali ob ubranem petju nastopajočih. Zbrane je navdušil z izborom Smolarjevih pesmi Matjaž Brežnjak s kitaro. Meh harmonike pa je raztegnil Kristjan Avbar, ki zadnja štiri leta igra harmoniko v Ansamblu Frančič. Mojca Partljič, gledališka, televizijska in filmska igralka, pa je kot čistilka Marija nasmejala zbrane. ■

MUZEJ NA PROSTEM PLETERJE

Igralec Gregor Čušin je, z monokomedijo Evangelij po Čušinu, z zabavno in sproščeno predstavitvijo življenja Jezusa Kristusa in njegovih naukov, prepričal številne gledalce. Lepo je bilo prisluhniti tudi odmevu slovenske melodije, ko je na citre zaigrala Marjeta Radešček, poleg pa je zapela Ema Pavlič. Zbrane je s kitaro zabaval tudi Matjaž Brežnjak. ■

MOKRO POLJE

Marjetka Radešček, študentka drugega letnika medicinske fakultete, ima poleg študija več hobijev, med drugim že več kot 10 let igra citre. Sodelovala je na raznih projektih, koncertih in tekmovanjih ter z veseljem sprejela povabilo občine, da sodeluje na večerih kulture. Tudi Ema Pavlič, študentka 3. letnika na Akademiji za glasbo Ljubljana, je svojo glasbeno pot pričela z igranjem klavirja na novomeški glasbeni šoli, danes pa poleg študija deluje kot zborovodja, korepetitorka, organistka in pevka, poučuje pa tudi na Glasbeni šoli Trebnje. Kot sopranistka koncertira v različnih krajih in ob posebnih priložnostih, ena takšnih je bila ob letošnjem Jernejevem. Poleg igralca Gregorja Čušina in njegovega sina Matije Jošta s harmoniko, so zbrane navdušili tudi mlada izvajalca s harmoniko Žana Salobir in Žiga Zupančič. ■

OREHOVICA

Tudi v Orehovici se je predstavil igralec Gregor Čušin. Iz Gorenjega Vrhpolja je na flavto zaigral Svit Rangus. Zaigral je skladbo o Piki Nogavički in ljudsko Jaz pa grem na zeleno travco. Nastopili so še trije mladi recitatorji Eva, Oskar in Nika iz Vrhpolja, ki so nadvse aktivni na kulturnih in dobrodelnih prireditvah Turističnega društva Vrhpolje. Pojejo, recitirajo in igrajo v gledaliških predstavah in igrajo na inštrumente. Predstavili so se s poletnimi rimami. Večer sta popestrila še dva mlada umetnika, in sicer mlada pevka Tamara Blatnik iz Brezja pri Šentjerneju in njen prijatelj Primož iz Sevnice, ki jo je spremljal s kitaro. Tamara se z glasbo ukvarja že od rane mladosti, udeležila se je tudi nekaterih tekmovanj, ima svoj bend s štirimi fanti, s katerimi imajo skupne cilje – uspeti v glasbi in jo deliti s svetom. ■

STARA VAS – LOKA

Z monodramo Nepopolne rime je zbrane na hudomušen način popeljal skozi zgodbe stare zaveze igralec Gregor Čušin. Poleg pevke Tamare in kitarista Primoža sta krajane razveselila Ema Pavlič na klavinovi in njen brat Urban z violino. ■

GROBLJE

Mojca Partljič, rojena Mariborčanka in slovenska gledališka, televizijska in filmska igralka. Diplomirala je na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Nastopala je v Slovenskem ljudskem gledališču Celje, Mestnem gledališču ljubljanskem, Slovenskem mladinskem gledališču, Slovenskem narodnem gledališču Drama Ljubljana, Prešernovem gledališču Kranj in Špas teatru. Zaigrala je tudi v več filmih. V Groblje je prišla kot čistilka Marija in nasmejala občinstvo. Nastopila je tudi violinistka Mirjam Šolar iz Grobelj. ■

OSTROG

Skladatelj, igralec, režiser, šansonjer, pianist, pevec, humorist in tekstopisec Jure Ivanušič je s klavinovo in petjem nasmejal krajane Ostroga. Z igranjem na violino je navdušila Šentjernejčanka Mirjam Šolar. S svojim igranjem je že večkrat popestrila različne prireditve v občini in širše. Redno se udeležuje regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanj. Tokrat pa se je predstavila s svojo prijateljico Andrejo Mundolfo iz Dunaja, ki je zaigrala na kitaro. Večer pa je s harmoniko popestril Jan Žagar. ■

CEROV LOG

Zaključek Jernejevih večerov kulture je potekal v Cerovem Logu, kjer so poleg igralca Jureta Ivanušiča, violinistke Mirjam Šolar nastopili in bogato zapolnili program številni otroci iz vasi in mladinke ob spremljavi Zvoneta Luzarja na harmoniki. Krajani so se zadržali še pozno v noč. ■

Župnik Anton Trpin je bil v času Jernejevega nadvse aktiven. Z veseljem se je odzval na povabilo Občine Šentjernej in sodeloval na vseh treh odprtjih investicij. Občina Šentjernej se mu za njegov prispevek iskreno zahvaljuje. ■

SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ŠENTJERNEJ

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

Letošnji osrednji dogodek Jernejevega je bila slavnostna seja Občinskega sveta Občine Šentjernej, ki je potekala v petek, 21. avgusta 2020, v Kulturnem centru Primoža Trubarja. Župan Jože Simončič je uvodoma v nagovoru zbranim na kratko predstavil sedanje in prihodnje projekte občine, ter se vsem občanom, pa tudi občinskim svetnikom in sodelavcem v občinski upravi zahvalil za sodelovanje. Občinski svetniki Občine Šentjernej, letošnji nagrajenci in povabljeni obiskovalci, so zaradi koronavirusa sedeli v primerni razdalji.

Na seji so podelili naziv častnega občana, spominsko plaketo, nagrado občine ter sedem županovih priznanj. V družbo **šentjernejskih častnih občanov** je prišel **TONE HROVAT**, rojen Šentjernejčan, ki zdaj živi z družino na Preski, sicer univ. dipl. inženir agronomije, poznan kot direktor Zavoda Grm Novo mesto - centra biotehnike in turizma. Čeprav ga je življenjska pot zanesla drugam, ni nikoli pozabil na rojstni kraj. Najvišje občinsko priznanje je prejel za prispevek k soustvarjanju slovenske identitete, slovenske kulturne krajine, zavezanosti izobraževanju mladih na podeželju, promocijo Šentjerneja, cvička in šentjernejskega petelina.

Nagrado Občine Šentjernej je prejel **DARKO HOMAN** za prispevek pri soustvarjanju razvoja na družbenem, kulturnem in izobraževanjem področju v občini in širši regiji. Deluje na mnogo področjih: je arhitekt, urbanist, projektant, nadzornik gradenj, oblikovalec, mentor, publicist, strateg, raziskovalec odnosov, animator. Ni mu vseeno za svoj rojstni kraj, kjer s somišljeniki in ob podpori družine soustvarja pogoje za boljše sobivanje sokrajanov. Dejaven je tudi v lokalni politiki, angažiral se je pri nastanku nove Liste Skupaj za prihodnost in bil en mandat občinski svetnik. Vse življenje je samostojni podjetnik. V 90-tih letih prejšnjega stoletja je bil ustanovitelj prvega projektivnega biroja v Šentjerneju, danes je lastnik Ateljeja Homan in solastnik podjetja Union Projekt d. o. o.

Spominsko plaketo je ob 20-letnici delovanja na področju zaščite in reševanja prejela **GASILSKA ZVEZA ŠENTJERNEJ**. Zveza združuje deset prostovoljnih gasilskih društev in skrbi za preventivo na področju požarne varnosti v občini, izvaja izobraževanja za gasilce do nivoja nižjega častnika, operativne gasilce napotuje na izobraževanja na nivoju regije in na usposabljanja na Ig. V gasilske vrste uvaja mlade, ravno pa vključuje tudi članice in veterane. Gasilskim društvom pomaga pri nabavi gasilske opreme in tehnike. Zveza skrbi tudi za povezovanje društev z lokalno skupnostjo, CZ, gospodarskimi in drugimi službami.

Na slavnostni seji je župan podelil tudi **županova priznanja**. Podelil jih je: **KLUBU ZA KONJSKI ŠPORT** za 100. obletnico ustanovitve in za 135 let prirejanja konjskih dirk v Šentjerneju; **KULTURNO IN ETNOLOŠKEMU DRUŠTVU GALLUS BARTHOLOMAEUS** za 20 let delovanja na različnih področjih društvenega in družbenega ustvarjanja ter za prizadevanje pri promociji Občine Šentjernej; **ŽUPNIJSKI KARITAS ŠENTJERNEJ** za prizadevno prostovoljno delo na humanitarnem področju; **JOŽEFU FRANKU** za prispevek k razvoju kmetijstva in podeželja v občini Šentjernej in ohranjanju kulturne krajne; **ANTONU GOLOBU** za prispevek k razvoju kmetijstva in podeželja v občini Šentjernej in ohranjanju kulturne krajine; **STANKU HOSTI** priznanje za ohranjanje tradicije opravljanja kovaške obrti ter ohranjanja znanja in ljudskega izročila; **BRATISLAVU ROGULJIĆU** za uspešno dirigentsko delo in ustvarjanje na področju glasbene umetnosti v občini Šentjernej. Nagrajenec Anton Golob je od veselja kar zaigral na orglice. Ob zaključku podelitve je Darko Šuštaršič, zbiralec starin, Klubu za konjski šport Šentjernej podaril pokal z oznako PRVO DARILO Šentjernej 1920, 1. konjerejski odsek s posebno vrednostjo, ki so ga pred 100 leti še na starem hipodromu podelili zmagovalcu dirke. Darko Šuštaršič ga je kupil na enem od bolšjih sejmov. Tako se je bakreni pokal po stotih letih ponovno vrnil v Šentjernej, kjer je začel svoje popotovanje in osrečil enega od takratnih konjenikov. Častni občan Tone Hrovat se je ob koncu prireditve lepo zahvalil za podelitev najvišjega priznanja v občini, naziv častnega občana, se spomnil prijatelja in še enega od častnih občanov šentjernejske občine, Miloša Kovačiča, ki je bil vedno ponosen na svoj rojstni kraj.

Slavnostno sejo so z več ubrano zapetimi pesmimi obogatili pevci Šentjernejskega okteta ter glasbeni duet Miro Božič na ustni harmoniki in Benjamin Barbarič z igranjem na dvanajst strunsko kitaro. Dogodek je povezoval Lojze Bojanc. ■

OBČINSKI NAGRAJENCI ZA LETO 2020

V tokratni številki Šentjernejskega glasila vam predstavljamo letošnje nagrajence: častnega občana Občine Šentjernej, dobitnika nagrade občine, dobitnika spominske plakete in prejemnike županovih priznanj.

SABINA JORDAN KOVAČIČ & ANITA PETRIČ
EMIL TURK

TONE HROVAT

Je prejel naziv častnega občana Občine Šentjernej za prispevek k soustvarjanju slovenske identitete, slovenske kulturne krajine, zavezanosti izobraževanju mladih na podeželju, promocijo ŠENTJERNEJA, CVIČKA IN ŠENTJERNEJSKEGA PETELINA.

Naziv častnega občana za Toneta Hrovata.

OBRAZLOŽITEV: Tone Hrovat, doma iz Preske, rojen Šentjernejčan, univerzitetni diplomirani inženir agronomije, direktor zavoda Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, član Državnega sveta RS in častni član Resslovega leta 2020.

Tone Hrovat, rojen Šentjernejčan, je po študiju na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, od 1982 do 1987 leta deloval kot tehnolog in pospeševalec v Kmetijski zadrugi Krka Novo mesto, ki je in še pokriva tudi območje občine Šentjernej, od 1987 do 1990 je bil specialist za poljedelstvo v Kmetijskem zavodu Ljubljana – kot prvi svetovalec takrat bodočega Kmetijskega zavoda Novo mesto. Leta 1990 je začel delati na Kmetijski šoli Grm Novo mesto kot ravnatelj. Šola je v teh letih uspešno vpisovala dijake (vsako leto jih je bilo več vpisanih), med njimi mnogo šentjernejske mladine.

Leta 1997 je bil izvoljen v Državni svet RS in bil izvoljen za predsednika Državnega sveta RS, ki je ga vodil vseh 5 let. Zadnje leto mandata je bil tudi predsednik evropskega združenja senatov (drugih domov).

Leta 2003 je bil imenovan za ravnatelja Višje strokovne šole, od leta 2007 opravlja tudi funkcijo direktorja zavoda. Kmetijska šola Grm Novo mesto se je pod njegovim vodenjem razvila in s priključitvijo gostinske šole preoblikovala v Center Biotehnike in turizma Novo mesto, ki ga še danes uspešno vodi.

Tone Hrovat je s svojimi talenti in prizadevnostjo močno zaznamoval tudi področje vinogradništva in vinarstva. Je eden ključnih soustvarjalcev vsebin za dvig kvalitete in prepoznavnost cvička. Zato je tudi prejemnik naziva ambasador cvička. Od leta 2000 je Kmetijska šola Grm po zaslugi Toneta Hrovata tesno povezana tudi s šentjernejskim petelinom. Po podpisu pogodbe z društvom Gallus Bartholomaeus o sodelovanju pri oblikovanju pasme perutnine šentjernejski petelin, na šoli izvajajo poglaviten del selekcijskega dela na pasmi šentjernejski petelin, ki je vključen v izobraževalni program šole.

Tone Hrovat sogovorniku izstopajoče vedno znova rad poudari, da je Šentjernejčan. Njegova prizadevanja na vseh področjih močno prispevajo k ugledu občine Šentjernej. Med občani uživa ugled in spoštovanje. Zaradi njegovega delovanja, na gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem in družbenem področju, njegove pripadnosti rodnemu Šentjerneju, slovenstvu, njegovemu nenehnemu iskanju priložnosti povezovanja za napredek in boljši svet je predlog podelitve naziva častnega občana več kot utemeljen.

DARKO HOMAN

Je dobitnik Nagrade Občine Šentjernej, ki jo podeljuje Občinski svet Občine Šentjernej, za prispevek pri soustvarjanju razvoja na družbenem, kulturnem in izobraževalnem področju v občini Šentjernej in širši regiji.

OBRAZLOŽITEV: njegove vloge in prispevki: gradbeni tehnik, absolvent arhitekture, publicist, developer (razvijalec), urbanist, komunikator, animator, strateg, raziskovalec odnosov, PR, vodja projektov, projektant, nadzornik gradenj, oblikovalec, mentor …

Nagrada Občine Šentjernej za Darka Homana.

Šentjernejčan po duši. Iz gornjega konca. Dejaven v preučevanju globalnih dosežkov sveta za razvoj lokalnega okolja. Tehnična znanja prepleta z umetnostjo v arhitekturi in stavbarstvu. Izsledke nenehnega raziskovanja potreb bivanja ljudi vključuje v vsako svojo stavbo. Reševanje prostorskih zagat vidi kot poslanstvo. Težnja po brezčasnosti, sicer iskana lastnost dobre arhitekture, prepogosto bremeni njegovo vsakdanje življenje.
V 70. letih: animator in povezovalec mladinskih aktivnosti ter kitarist prvega šentjernejskega rock banda.
V 80. letih: posvečen študiju arhitekture in oblikovanja ter urbanističnemu načrtovanju vseh večjih dolenjskih urbanih centrov.
V 90. letih: ustanovitelj prvega projektivnega biroja v Šentjerneju in pionir sodobnega projektiranja v regiji, založnik prvega lokalnega časopisa IN ter oblikovalec prvih turističnih produktov v Šentjerneju. (JERNEJEVO)
V začetku tega tisočletja: projektant avtocestnih objektov, sodelavec birojev za nizke gradnje in predavatelj na gradbeni šoli. Je mentor novim generacijam študentov.
V zadnjem obdobju: aktivist lokalnega družbenega življenja z ustanovitvijo liste občanov Skupaj za prihodnost in izvedbo treh volilnih kampanj zanjo ter aktivnim sodelovanjem v občinskem svetu. Je ustanovitelj prvega urbanističnega sveta. Aktivno sodeluje pri organiziranju študentskih arhitekturnih delavnic na območju občine in ozaveščanju občanov o potrebnih prostorskih ureditvah. Izdelovalec več študij za razvoj posameznih območij.
Danes kot lastnik Ateljeja Homan in solastnik podjetja UNION PROJEKT d. o. o. nadaljuje z oblikovanjem stanovanjskih hiš, zidanic, delavnic in javnih objektov s hkratnim vključevanjem v iskanja urbanističnih rešitev v regiji.
Je član Društva arhitektov Dolenjske in Bele krajine, sopobudnik postavitve Resslovega mostu na reki Krki in aktivni član organizacijskega odbora Resslovega leta kot vodja mednarodnega odbora Resslovega leta. Z nenehno izmenjavo mnenj ljudi, meri aktualno družbeno klimo in kritično posreduje pobude za strpno dogovarjanje.
Značilna lastnost njegovega delovanja je tehten premislek in vedno nova preverjanja pravilnosti odločitev za napredek občine Šentjernej.

GASILSKA ZVEZA ŠENTJERNEJ

Je prejemnica spominske plakete Šentjerneja, ki jo podeljuje Občinski svet Občine Šentjernej, za 20 let delovanja na področju zaščite in reševanja.

OBRAZLOŽITEV: Gasilska zveza Šentjernej združuje 10 prostovoljnih gasilskih društev s področja občine Šentjernej. Ob nastanku Občine Šentjernej so se med gasilci kmalu pojavile prve ideje o ustanovitvi lastne gasilske zveze. Ideja je dozorela v drugi polovici leta 1999, v začetku leta so jo potrdila vsa prostovoljna gasilska društva na svojih občnih zborih. Dne 27. maja 2000 je potekal ustanovni občni zbor Gasilske zveze Šentjernej, na katerem so gasilci sprejeli vse potrebne dokumente za delovanje in izvolili organe za vodenje in delovanje Gasilske zveze Šentjernej. Na začetku so bila društva razdeljena v dva sektorja, in sicer Šentjernej, kamor so spadala PGD Dolenja Stara vas, Gorenje Vrhpolje, Groblje, Maharovec, Ostrog in Šentjernej, kot osrednje društvo v občini. V sektor Orehovica so spadala PGD Cerov Log, Mokro Polje, Orehovica in Stara vas – Loka. Nivo sektorja so zaradi enotnejšega dela ukinili leta 2008. V letih po ustanovitvi na GZ Šentjernej skrbijo za preventivo na področju požarne varnosti v občini Šentjernej, izvajajo izobraževanja za gasilce do nivoja nižjega gasilskega častnika, napotujejo operativne gasilce na izobraževanja na nivoju regije in na usposabljanja v izobraževalnem centru na Igu. V svoje vrste z različnimi dejavnostmi uvajajo mlade od 6. leta starosti dalje, pri tem pa redno vključujejo v delo članice in veterane, ki so jim s svojimi izkušnjami v veliko pomoč. Gasilskim društvom pomagajo pri nabavah gasilske opreme in tehnike. Skrbijo za povezovanje društev z lokalno skupnostjo, civilno zaščito in drugimi organizacijami, tako gospodarskimi kot javnimi službami v občini, regiji in državi. GZ Šentjernej organizira vsako leto 3 tekmovanja za vse starostne skupine članov gasilskih društev, in sicer od mladih do starejših gasilcev, ki se jih povprečno udeleži med 35 in 40 enot. Organizirajo tudi tekmovanje mladih gasilcev v orientaciji in kvizu, ki za nagrado lahko nato sodelujejo na taboru mladih gasilcev, ki ga redno pripravljajo meseca avgusta v vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu. Za operativne gasilce vsako leto jeseni pripravijo operativno vajo z različnimi temami, tako poskrbijo za obnovo znanj, ki jih gasilci pridobivajo na različnih nivojih usposabljanj. V primeru večjih intervencij v občini Šentjernej poskrbijo za vodenje in koordinacijo med društvi.

Spominska plaketa za Gasilsko zvezo Šentjernej.

Županovi nagrajenci 2020

KLUB ZA KONJSKI ŠPORT

Je prejemnik županovega priznanja za 100. obletnico ustanovitve Kluba za konjski šport in za 135 let prirejanja konjskih dirk v Šentjerneju.

Začetke konjskih dirk v Šentjerneju zgodovinski viri povezujejo s službovanjem Josefa Ressla v Pleterjah med leti 1817 in 1820. Zanesljivo

Županovo priznanje Klubu za konjski šport.

jih lahko postavimo v leto 1885, ko so potekale na cesti od Šentjerneja do vasi Groblje. Leta 1891 pa so bile prvič organizirane dirke 'v trab' (v kasu) na dirkališču. To je bilo na obcestnem travniku v lasti gostilničarja Bučarja, ki je kasneje postal last Ivana Čampe. Tako letos v Šentjerneju praznujemo 135 let prirejanja konjskih dirk. Vseskozi so Šentjernejčani tudi redili plemenite in hitre konje. Ustanovitev prvega društva – »Dirkalnega in jahalnega društva« sega v leto 1920. Dirkališče se je leta 1937 preselilo na gorenjsko gmajno, kjer s nahaja še danes.
Po drugi svetovni vojni se je društvo preimenovalo v Dirkalno društvo pri Šentjerneju na Dolenjskem. Leta 1945 je organiziralo prve povojne dirke v Sloveniji, leta 1952 pa društvo postane Konjeniški klub Šentjernej. Med leti 1977 in 1979 hipodrom doživi temeljito prenovo po vzoru tržaškega hipodroma in s tem dobi današnjo obliko. Leta 1985 klub praznuje stoletnico organizacije dirk v Šentjerneju, tokrat že pod današnjim imenom – Klub za konjski šport Šentjernej. Ko je bil leta 1990 v Šentjerneju organiziran zadnji jugoslovanski kasaški derbi, je hipodrom zabeležil največje število obiskovalcev – preko 5.000.
V samostojni Sloveniji pa klub beleži velik rejski in tekmovalni napredek ter razvoj športa v Šentjerneju. Člani kluba redno dosegajo odlične rezultate in s tem krojijo vrh kasaškega športa v Sloveniji. V letu 2017 in 2018 so s prenovo hlevov na hipodromu pridobili še boljše pogoje za trening in oskrbo konj kasačev.

KULTURNO IN ETNOLOŠKO DRUŠTVO GALLUS BARTHOLOMAEUS

Je prejemnik županovega priznanja za 20 let delovanja na različnih področjih društvenega in družbenega ustvarjanja ter za prizadevanje pri promociji Občine Šentjernej.

V letu 1999 ustanovljeno Kulturno in etnološko društvo Gallus Bartholomaeus je v dvajsetih letih delovanja v Šentjerneju in širšem prostoru priredilo in izpeljalo prek 110 kulturnih in etnoloških prireditev ter projektov. Z vsebinami so prispevali k ohranjanju in razvoju lokalne in slovenske identitete, prepoznavnosti Šentjerneja, ter z vsebino prispevali k dvigu kakovosti življenja. V letu 1999 je bilo društvo pobudnik in nosilec projekta oblikovanja šentjernejske pasme perutnine. S Kmetijsko šolo Grm so podpisali pogodbo o sodelovanju, za oblikovanje pasme in samo selekcijo, ki je vključena v izobraževalni program. Društvo je podpisalo listino o sodelovanju z Biotehniško fakulteto v Ljubljani, Oddelkom za zootehniko. Tako so vključili oblikovanje pasme šentjernejski petelin v državni selekcijski program. V letu 2000 je bilo društvo prejemnik PATRONATA – skrbništva nad potomko najstarejše trte na svetu z Lenta in organizatorji več kot desetletje trajajočih TRI KRALJEVSKIH prireditev v Šentjerneju. Leta 1998 je bila izvedena prva Petelinjada – petelinje dirke. Z njimi zadnjih 10 let v občini Polzela ob njihovem občinskem prazniku člani društva kot soorganizatorji uspešno promovirajo Občino Šentjernej. V letu 2000 so člani društva izvedli praznovanje prve akademije ob dnevu državnosti v občini, za katero sedaj skrbi Občina Šentjernej. Prav tako so organizirali prvo slikarsko kolonijo ob prazniku občine Šentjernej. Pohvalijo se lahko tudi s projektom Lojtrnik, s katerim so uspeli zbrati in ohraniti mnogo starega kmečkega orodja, ki je danes del zbirke Muzeja na prostem Pleterje. So tudi nosilci maskote šentjernejskega petelina Jerneja, ki uspešno promovira Šentjernej.
Na pobudo društva Gallus Bartholomeus je bil postavljena replika Plečnikovega šentjernejskega petelina pred občinsko stavbo v Šentjerneju. V letu 2010 so člani društva poskrbeli za postavitev Resslovega znamenja in replike originala Resslovega vijaka iz leta 1827 na mostu v Mršeči vasi. Ob 15. letnici Občine Šentjernej so bili pobudniki za izdelavo stola Šentjernej in šahovske garniture Plečnik – Šentjernej. Na pobudo društva je bil ustanovljen Odbor za postavitev novega Slovenskega parlamenta (po Plečnikovih načrtih iz leta 1947) in njen ustanovni član Civilne družbe za pravično Slovenijo, ki združuje prek 50 civilnodružbenih gibanj, prav tako so soavtorji tretje Majniške deklaracije 2014. Pred dvema letoma so uspeli dokazati višjo kakovost jajc z visoko vsebnostjo holina pri jajcih kokoši pasme šentjernejski petelin. Na njihovo pobudo pa so poimenovali Resslov most in praznično Resslovo leto 2020.

Županovo priznanje Kulturno in etnološkemu društvu Gallus Bartholomaeus.

ŽUPNIJSKI KARITAS ŠENTJERNEJ

Je prejemnica županovega priznanja za prizadevno prostovoljno delo na humanitarnem področju.

Karitas v Župniji Šentjernej je bila ustanovljena novembra leta 1990 kot del Škofijske karitas Novo mesto. Župnijsko karitas je ustanovil župnik, da skupno z drugimi osebami na karitativnem področju spodbuja, usklajuje in uresničuje dejavno krščansko ljubezen v župniji. Izbrani člani so v župniji začeli z delom tam, kjer je bilo potreb največ, a so bile pogosto skrite. Prva večja akcija je bila pomoč poplavljencem ob reki Savinji. Prav tako so organizirali pomoč za begunce, ki so začeli prihajati v času vojne na Balkanu.
Vodilo župnijske Karitas je: »POTREBNE JE TREBA ISKATI.« Danes so

Županovo priznanje za Župnijski karitas Šentjernej.

njeni glavni nameni:

- pomoč in svetovanje ljudem, ki so v duhovni ali materialni stiski, pri čemer je največ razdeljevanja hrane in oblačil;
- obiskovanje ostarelih, osamljenih na domu in priprava srečanja za ostarele;
- vključevanje delavcev, ki v okviru karitas opravijo družbeno koristno delo;
- na pomoč karitasu pridejo po potrebi tudi skavti in mladi, ki starejšim pomagajo pripravljati drva za zimo;
- posebne skrbi so deležni tudi socialno ogrožene družine in invalidi.

Držijo se načela, da je skrita pomoč, ki se ne hvali, najbolj dragocena in veliko stvari je takih, ki za vedno ostanejo zapisane samo v srcih ljudi, ki delijo in prejemajo svoj čas, ljubezen in dobroto.

JOŽEF FRANKO

(v njegovi odsotnosti je priznanje prevzela njegova žena Terezija)

Je prejemnik županovega priznanja za prispevek k razvoju kmetijstva in podeželja v občini Šentjernej in ohranjanju kulturne krajine.

Jožef Franko iz Hrastja se je rodil v kmečki družini leta 1939. Izšolal se je v Ljubljani za strojnega ključavničarja in se zaposlil v Motomontaži Novo mesto, v kasnejšem IMV-ju, kasneje pa v šentjernejski Iskri. V letu 1967 je prevzel kmetijo svojih staršev. Prvotno pa je redil piščance. Od graščaka Herberta Schoeppla je vzel v najem njihove hleve in jih opremil za intenzivno rejo piščancev. S prihranki je kupil traktor in ostale stroje za kmetovanje in živinorejo. Leta 1970 je zgradil nov hlev za 25 krav molznic ter silose in začel s pridelavo mleka. Kasneje, še pred letom 1980, je svojo kmetijo združil z ostanki Kmetijske zadruge Vrhovo in še povečal svojo čredo na blizu 100 glav. Sodelovanje s Kmetijsko zadrugo Šentjernej je trajalo blizu 20 let in v tistem času je prejel tudi nekaj zveznih priznanj in nagrad za svoje uspešno delo na področju kmetijstva, pridelave mleka. Tudi Ljubljanske mlekarne so mu podelile eno od priznanj. Vzporedno s kmetovanjem je zasadil vinograd z 2.500 trtami, ki ga še danes rad obdeluje. Jožef Franko je poleg vsakodnevnih obveznosti na kmetiji našel čas za družbeno koristno delo, bil je predsednik Krajevne skupnosti Orehovica in predsednik Lovske družine Orehovica. Rad je igral nogomet in pel v pevskem zboru Ajda Orehovica – Šentjernej. Jožef Franko je človek odprtega srca in širokega pogleda, vedno odprt za širši razvoj in nove ideje, je človek s katerim se je prijetno pogovarjati in z veseljem sodelovati.

Županovo priznanje za Jožefa Franka.

Županovo priznanje za Antona Goloba.

ANTON GOLOB

Je prejemnik županovega priznanja za prispevek k razvoju kmetijstva in podeželja v občini Šentjernej in ohranjanju kulturne krajne.

Anton Golob iz Sel pri Šentjerneju vse svoje življenje živi in dela na kmetiji. Rodil se je leta 1938. Njegov oče je bil tesarski mojster, zato se je že v rani mladosti navadil trdega dela. Kmetijo je podedoval od svojega starega očeta Franca Hočevarja. Bila je živinorejska kmetija s 2,5 hektarji obdelovane površine. Le-to je povečal z nakupom šestnajstih parcel. Prodal je vole in kupil konje ter postal furman. Delal je vse dni, od štirih zjutraj do poznih večernih ur. Vozil je pesek in odvažal zemljo za izgradnjo avtoceste, za izgradnjo blokov, cest in šole v Šentjerneju. Je prvi furman, ki je imel voz z gumijastimi kolesi. Ko je leta 1963 spoznal Ivanko, je pričel aktivno kmetovati in se ukvarjati s pridelavo mleka. Leta 1970 je zrasel nov hlev, iz 16 je povečal število na 40 glav, kasneje pa na 80 glav krav molznic. Med tem časom se je na Kmetijski šoli Grm tudi izšolal. Ves čas, vse do leta 2017, je sodeloval z Ljubljanskimi mlekarnami in oddajal dnevno tudi preko 700 litrov mleka. Leta 1979 je postal rekorder po količini pridelanega mleka in je za nagrado prejel letalski polet v Bitolo še z dvema nagrajenima kmetoma iz Slovenije. Zanimiv je podatek, da je na leto pridelal 120.000 litrov mleka in 50.000

kilogramov mesa. Anton Golob se rad spominja dni, ko je bilo delo ročno, ko je vstajal zgodaj ponoči in legel v posteljo pozno zvečer. Želel bi si več ohranjanja starih običajev in navad, več druženja in manj uporabe škropiv.
Leta 2017 je pričel z vzrejo bikov. Sodeluje s trebanjsko zadrugo in kupci iz tujine. Kmetija se je skozi čas opremila z najnovejšo kmetijsko mehanizacijo, saj je gospodar ves čas skrbel za razvoj in napredek. V času korona krize je kmetijo predal sinu Francu, ki uspešno nadaljuje očetovo tradicijo, sam pa mu pri tem pomaga in še danes vsako jutro odide v hlev in kasneje sede na 43 let starega Fergusona in se odpelje v Sončnik in Novo goro, kjer obdeluje vinograd.
Kljub težkemu delu je Anton Golob trdnega zdravja, njegova kartoteka je prazna in nima izbranega zdravnika. Vsako nedeljo je pri maši v cerkvi svetega Jerneja in se rad udeležuje žegnanj v fari. Kot šestletnemu dečku, mu je italijanski oficir poklonil orglice, na katere še danes rad zaigra. Druži se s svojimi vrstniki in obuja spomine na mladost. Nikoli ni bilo časa za potovanja, toplice ali morje. Njegova najdaljša pot je bila pot v Rim in v francoski Lurd. Ker ima rad hribe, je Antonova največja želja, da bi prehodil Pohorje. Anton Golob je človek delovnih navad, zanj velja rek rana ura je zlata ura. Kmečko delo ga je vseskozi krepilo in ga utrdilo.

STANKO HOSTA

Je prejemnik županovega priznanja za ohranjanje tradicije opravljanja kovaške obrti ter ohranjanja znanja in ljudskega izročila.

Stanko Hosta s Sel pri Šentjerneju je od svoje mladosti zapisan kovaštvu.
Rad se spominja očeta, tudi kovača, očeta devetih otrok, ki je umrl star 53 let. Stanko je imel takrat komaj šest let, zato oče kovaškega znanja ni mogel prenesti nanj. Kovaške obrti se je učil pri mojstru Janezu Švalju na Brezovici. Najprej je delal kot kovač na železnici, potem pri Pionirju v Novem mestu, nazadnje v Iskri v Šentjerneju. Imel je tudi popoldansko obrt, s katero je preživljal družino. Veščin je naučil tudi svoja sinova. Nič koliko konj je podkoval v svojem življenju. Tudi sam je naredil posebno pripravo za umiritev konja. Dela v Hostovi delavnici nikoli ni zmanjkalo in vedno je delal sam. Popravil je veliko vozov, prikolic, pa plugov, verig, varil ograje, koval konje, izdeloval okrasje, burkle, lestence, klamfe … »To je delo, ki zahteva pridne roke. Kjer roka nastavi kladivo, tam pade. In če ne pade prav, je lahko narobe. Saj ljudje marsikaj zavarijo, težje pa je, ko je treba kaj narediti z ognjem. Železo je namreč trdo, in če ga ne segreješ, je preokorno za obdelavo, ogreto pa je poslušno.« Stanko Hosta dela z orodjem, ki ga je imel še njegov oče, gre za več kladiv, dvoje nakoval in meh iz usnja. Ta je star več kot sto let in zanj je bilo treba dati dobri dve kravi. Stanko ga vsako leto podmaže, z njim pa dela le na kakšni predstavitvi poklica, vsako leto tudi ob občinskem prazniku na Jernejevem, kjer s kovaškimi spretnostmi in izkušnjami ob vihtenju kovaškega kladiva vedno pritegne številne, tudi mlade. In v dokaz, da ta poklic prinaša srečo, med gledalce podari kakšno podkev.
Stanko Hosta je človek, ki si prizadeva za boljši in prijaznejši svet. Vedno je pripravljen pomagati in dati svoj delež za skupnost. Je človek izredne skromnosti, delovne vzdržljivosti, vitalnosti, plemenit in dobrosrčen. Delo opravlja z veseljem, s katerim je skoval sebe v človeka, na katerega se vedno lahko zaneseš. Je spoštovanja vreden, svoje delo opravlja skrbno, predano, plemenito in z dobro voljo. Zvest je svojemu rodu, družini in domovini.
Poleg kovaštva je vinogradnik, ovčerejec, zgleden sosed in vzoren župljan, ki rad pomaga pri popravilu cerkva in je aktiven v župniji. Prav tako je aktiven pri odkrivanju spominskih plošč vsem umrlim v bratomorni vojni in po njej.

Županovo priznanje za Stanka Hosto.

Županovo priznanje za Bratislava Roguljića.

BRATISLAV ROGULJIĆ

Je prejemnik županovega priznanja za uspešno dirigentsko delo in ustvarjanje na področju glasbene umetnosti v občini Šentjernej.

Bratislav Roguljič - Buco je postal leta 1974 kapelnik Pihalnega orkestra Iskre, sedanjega Pihalnega orkestra Občine Šentjernej, ki je ponovno oživel leto prej in ga je uspešno vodil vse do leta 1993, ko je predal dirigentsko palico svojemu nasledniku. Buco je s svojim znanjem in predvsem trdno voljo vnašal v takratne godbenike glasbeno znanje ter red in disciplino, ki mu nista bila tuja, saj je bil pred tem dolga leta član vojaškega orkestra. Godbeniki niso imeli skoraj nikakršnega znanja za igranje na inštrumente, zato je vsakega posameznika učil tudi to. Torej lahko rečemo, da jim je bil učitelj glasbe, teorije in kapelnik godbe, vse hkrati. Generacija je pod njegovo taktirko zelo uspešno krmarila orkester in vsi skupaj so delali načrtno za prihajajoči mladi rod, ki je v tistih letih prinesel orkestru svojo razpoznavnost na vseh področjih.
Zagotovo brez trdega dela in neomajne volje dirigenta Buca in zvestih godbenikov, danes ne bi imeli tako kvalitetnega orkestra, ki je prepoznaven v občini in celotni Sloveniji.
Bratislav Roguljič - Buco ima velike zasluge, da je orkester zbral okoli sebe veliko družino, ki je živel in delal za kulturno društvo Pihalni orkester Občine Šentjernej. ■

ERTiS CENTER, SIMON SRPČIČ *s. p.*

VSE ZA RAČUNALNIŠTVO NA ENEM MESTU

V tokratni številki Šentjernejskega glasila vam predstavljamo podjetje ERTiS Center, Simon Srpčič s. p. Pogovarjali smo se s SIMONOM SRPČIČEM, ustanoviteljem podjetja. Podjetje ponuja zelo širok izbor storitev, njihova glavna dejavnost pa je povezana z računalniško opremo in elektroniko.

SABINA JORDAN KOVAČIČ

ARHIV ERTiS CENTER, SIMON SRPČIČ S. P.

Ekipa ERTiS Centra (od leve Jan Rolih, Vesna Simonič in Simon Srpčič).

S čim vse se ukvarjate?

Podjetje ERTiS Center ponuja precej širok spekter storitev. Glavna dejavnost se vrti okoli računalniške opreme in elektronike, kar v grobem zajema računalnike, tiskalnike, fotokopirne stroje, risalnike, biro opremo, potrošni pisarniški material, papir, kartuše, tonerje, televizorje, avdio naprav …

Smo tudi partner podjetja Datalab in SimpleShop, zato vam lahko ponudimo tudi blagajniške in poslovodske programe ter ostalo s tem povezano opremo.

Ponujamo tudi video nadzorne in alarmne sisteme, za kar se stranke v današnjih dneh prav veliko odločajo.

Podatki so danes zelo pomembni, zato ponujamo celovite rešitve arhiviranja pomembnih podatkov lokalno in na oddaljeno lokacijo. Možnosti je več, po pogovoru s stranko ji ponudimo pravo rešitev vezano na zahteve stranke.

Poskrbimo tudi za izdelavo spletne strani, stranka pripravi gradivo s katerim želi predstaviti podjetje (slike in tekst) in mi to pretvorimo v digitalno obliko. Uredimo tudi gostovanje in domeno.

Prodajamo 3D tiskalnike in smo zastopnik podjetja Zortrax. Izdelujemo tudi 3D modele za posameznike in za podjetja.

Poenostavljeno izdelava 3D modela izgleda takole: z grafičnim programom izrišemo model, ki ga shranimo v poseben format, ki ga prepozna 3D tiskalnik, tiskalnik potem nanaša plasti in tako nastane fizičen objekt. Pri izdelavi skoraj ni omejitev, razen velikost. Lahko pa se večji model naredi iz manjših kosov in se zlepi.

Ponujamo tudi lasersko graviranje na različne materiale (les, steklo, pleksi, usnje …), prav tako razrez določenih materialov v različne oblike.

Za podjetja nudimo podporo, svetovanje in vzdrževanje IT opreme, mrežnega sistema ter ostale opreme.

Zagotovo se je od ustanovitve vašega podjetja, pa do danes, že marsikaj spremenilo? Nam lahko kaj več poveste o vaših začetkih, prelomnicah in stanju sedaj …

Naši začetki segajo v leto 2004. Takrat uporaba računalnikov še ni bila tako razširjena kot danes, zato je bilo stranke težje najti, le-te smo iskali tudi izven naše občine, praktično po vsej Sloveniji. Pri tem so nam pomagale tudi obstoječe stranke in prijatelji. Delali pa smo predvsem na terenu.

Na področju računalniške tehnike smo vedno iskali nove zanimive produkte, zato smo se v letu 2012 začeli ukvarjati tudi s 3D tiskanjem. Leta 2014 pa smo postali uradni zastopnik Zortrax 3D tiskalnikov za Slovenijo in na ta način smo si tudi povečali obseg strank, prišli v nekatera podjetja in jim posledično ponudili tudi ostalo opremo in storitve, ki jih ponujamo.

Leta 2015 smo se preselili na novo lokacijo za Sparom (Kotarjeva cesta 8b), kjer smo odprli tudi trgovino in servis z računalniško opremo, kjer nas lahko obiščejo vse stranke, tako podjetja kot posamezniki.

Danes nas računalniki spremljalo kamorkoli gremo in brez njih skoraj ne moremo živeti. Tehnologija se menja hitreje kot se je včasih, posledično pa se uporabniki hitreje odločajo za menjavo opreme.

Svetujete in nudite tehnično podporo uporabnikom na področju IT rešitev. So vaše stranke samo posamezniki ali tudi podjetja? Ali gre pri slednjih za domača ali tudi za stranke izven naše občine?

Naše stranke so tako posamezniki kot tudi podjetja. Domače stranke nas rade obiščejo na naši lokaciji trgovine na Kotarjevi cesti 8b (za Sparom) v Šentjerneju, imamo pa veliko strank tudi izven občine Šentjernej, to so podjetja, ki jih redno obiskujemo na terenu, jim nudimo pomoč ter vzdrževanje strojne in programske opreme.

Koliko zaposlenih ima vaše podjetje? Kako se je številko zaposlenih spreminjalo od ustanovitve in do danes?

V našem podjetju imamo trenutno zaposleno eno osebo. To je naš Jan Rolih, ki vas bo pričakal večinoma v trgovini in servisu, vam svetoval po telefonu, če ne gre drugače, vas pa obišče tudi na domu. Jaz, Simon Srpčič, kot ustanovitelj podjetja večinoma skrbim za podjetja na terenu ter za vse ostalo. :)
Občasno nam priskoči na pomoč tudi moja partnerka Vesna Simonič.

Vemo, da je v korona času pouk potekal od doma. Ste v tem času občutili porast prodaje računalnikov in tiskalnikov?

V času korone je bilo res več povpraševanja po računalnikih in tiskalnikih, saj so bili kar naenkrat primorani vsi imeti doma računalnik, kar pa je za nekatere predstavljalo kar veliko breme. Tako smo se odločili, da nekaj računalnikov tudi podarimo osnovnim šolam s katerimi sodelujemo, te pa so opremo dale naprej družinam osnovnošolcev, ki si tega ne morejo privoščiti.

Kako izbrati primeren računalnik in tiskalnik za domačo uporabo?

Pri izbiri primernega računalnika in tiskalnika za domačo uporabo se vedno najprej pogovorimo s stranko, da ugotovimo njene potrebe in želje ter poskušamo najti najugodnejšo varianto za njo. Zelo nam je pomembno, da je stranka zadovoljna, zato izbiramo kvalitetne izdelke in pri izbiri opreme gledamo na to tako, kot da bi kupovali zase.

Se pri vas stranke lahko dogovorijo tudi za naročilo/izdelavo spletne strani?

Seveda. Prav tako smo jim na voljo pri zakupu domene in strežnika za spletno stran.

Odslužene računalniške opreme je zelo veliko. V tujini se že pojavljajo podjetja, ki le-to obnovijo in potem ponovno prodajo. Je takšna praksa prisotna tudi že pri nas? Kaj menite o tem pristopu?

Odslužene računalniške opreme ne prodajamo, ker gre tukaj za zelo stare računalnike s katerimi danes ne moremo početi prav nič. Pri nas lahko dobite obnovljeno oz. refurbished računalniško opremo z garancijo.

Kaj to pomeni?

Refurbished se prevaja kot tovarniško obnovljen. Sem spadajo izdelki, ki so višek proizvodnje ali so bili vrnjeni zaradi različnih vzrokov. Ta izraz ne pomeni, da je bil to izdelek z napako, pomeni pa da izdelek ni ravno nov. Sem spadajo vrnjene neprodane zaloge, razstavni eksponati, lahko pa je bil vrnjen v garancijo zaradi napake. Veliko izdelkov je vrnjenih, zaradi poškodb na ohišju, ki se navadno zgodijo pri transportu. Vrnjene izdelke pregledajo, »po potrebi« nadgradijo / zamenjajo komponente ali zamenjajo ohišje.

Te izdelki imajo nizko ceno in enako kvaliteto, kot so jo imeli novi pred časom. Ker imajo faktor »cena/kvaliteta« zelo nizek, je tak nakup stroškovno učinkovita alternativa.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

V bistvu želimo in delamo na tem, da poiščemo kakšno stranko ali podjetje več tudi v naši občini saj bi tako omogočili še kakšno delavno mesto več. ■

»V času korone je bilo res več povpraševanja po računalnikih in tiskalnikih, saj so bili kar naenkrat primorani vsi imeti doma računalnik … Tako smo se odločili, da nekaj računalnikov tudi podarimo osnovnim šolam s katerimi sodelujemo, te pa so opremo dale naprej družinam osnovnošolcev, ki si tega ne morejo privoščiti.«

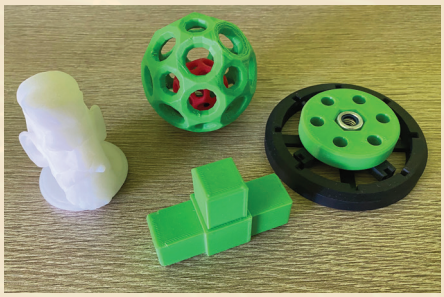

Župan Jože Simončič je pospremil mlade dijake, podprl projekt in jim izrekel vse čestitke za vztrajnost.

Dijaki srednje strojne šole PEŠ V ŠOLO 2020

ALENKA BREŽNJAK & SANJA BAN

Evropski teden mobilnosti oz. dan brez avtomobila smo 18. septembra 2020 na srednji strojni šoli Šolskega centra Novo mesto v sodelovanju z Mestno občino Novo mesto, Občino Dolenjske toplice in Šentjernej ponovno obeležili na poseben način.

Naš slogan »Peš v šolo« smo vzeli čisto zares. Na pot smo se odpravili v zgodnjih jutranjih urah, Šentjernejčani že ob 3.30, Topličani pa zaradi krajše poti ob 4.30.

Šentjernejskemu županu g. Jožetu Simončiču tudi zelo zgodnja ura ni bila ovira, da pozdravi udeležence dejavnosti in podpre naš projekt. Župan Dolenjskih Toplic g. Franc Vovk pa je že drugič zapored prehodil našo pot. V Novem mestu nas je pričakal in pozdravil tudi župan MO Novo mesto g. Gregor Macedoni.

Korona čas je letos zreduciral število udeležencev, vendar pa smo bili veseli, ker je imela vsaka šola Šolskega centra Novo mesto svojega predstavnika. Presenetila sta nas Jure in Rok iz Radia Krka, ki sta si srčno želela prehoditi »šolsko pot« iz Šentjerneja do Novega mesta. Seveda smo ju takoj sprejeli. Tako smo letos imeli tudi javljanje v živo – direktno s terena na Radiu Krka.

Za vseh 26 udeležencev je bilo to posebno doživetje. Hiter tempo hoje smo ublažili s postanki, kjer so učitelji presenetili dijake s toplim čajem, kavico, rogljički, slaniki … Smeha je bilo na pretek že navsezgodaj zjutraj in ker se po jutru dan pozna, je bil petek zabaven in uspešen dan.

Obe pohodniški skupini sta se v Novem mestu združili ter skupaj vkorakali na Glavni trg pred rotovž.

Na cilju, na Šolskem centru Novo mesto, nas je pričakal direktor g. Matej Forjan s sodelavci. Sledile so čestitke in ponovna pogostitev, nato pa smo šli težkih nog veselo k pouku.

Utrujenih nog in nasmejanih obrazov smo znova dobili potrditev, da je projekt »PEŠ V ŠOLO« prava pot. ■

SABINA JORDAN KOVAČIČ

S KNJIŽNIH POLIC

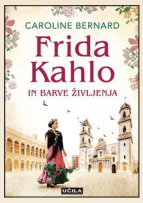

Caroline Bernard: FRIDA KAHLO IN BARVE ŽIVLJENA

Zagotovo je že vsak kdaj slišal za mehiško slikarko Frido Kahlo. Njeno kratko in razburkano življenje je bilo prepleteno s strastjo in bolečino. V zgodnjem otroštvu je prebolela otroško paralizo, zato je desno roko, ki je bila tanjša od leve, vedno skrivala pod dolgimi krili. Pri osemnajstih letih ji huda avtobusna nesreča onemogoči uresničitev sanj iz otroštva, želela si je postati zdravnica. Utrpela je hude poškodbe, zaradi katerih je bila več mesecev priklenjena na posteljo. Spozna slikarskega genija Diega Rivero, s katerim se zaplete v strastno razmerje in se čez čas tudi poroči. Za čas življenja je več ali manj živela v moževi senci, njena dela, ki upodabljajo njene sanje, smisel življenja in kljubovanje udarcem usode, postanejo cenjena šele po njeni smrti. Kot ženska pa je Frida s svojimi pisanimi oblačili, frizuro in nakitom vedno naredila vtis, kjer se je pojavila.

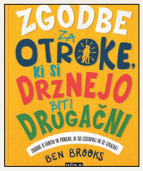

Ben Brooks: ZGODBE ZA OTROKE, KI SI DRZNEJO BITI DRUGAČNI

Fantje so fantje in punce so pa punce. To poslušamo že od nekdaj, vendar ne pomeni ničesar. Kaj pa, če si punca in te veseli nogomet ali rokoborba? Ali če si fant in imaš rad balet? In kaj, če si že od mladih nog želiš postati znanstvenik, pa te vsi prepričujejo, da si napačnega spola, da to ni za ženske? To je knjiga za otroke, ki želijo izvedeti več o življenju junakov in junakinj – pogumnih ljudi, ki so nam utirali pot, niso pristajali na uveljavljena pravila in so s svojimi dejanji za nas ustvarjali boljši svet. Knjiga pripoveduje o izjemnih življenjih 100 slavnih in manj slavnih moških in žensk – navdihujočih, inovativnih, ustvarjalnih in genialnih osebnosti, ki so stopile iz ustaljenih okvirov ter si uresničile sanje.

Julia Seal, Lena Steinfeld: KAM SO ŠLE VSE ČEBELICE?

Tina se najraje igra raziskovalko. Meni, da so raziskovalci še kako pogumni ljudje, ki doživljajo najrazličnejše pustolovščine. Ko sreča čebelico Bino, bi jo še najraje takoj ucvrla proč. Vendar Bina potrebuje pomoč. Predolgo se je zadržala v opojno dišeči cvetlici in njene družine kar na lepem ni bilo več na spregled. Skupaj se Tina in Bina podata na iskalno akcijo več kot 8000 čebel.

Utrinki s podružnične šole Orehovica

IVICA PADARŠIČ

Kljub izrednim razmeram in odsotnosti učencev in delavcev šole zaradi koronavirusa, so v ponedeljek, 6. 4. 2020, delavci podjetja IMPROM d. o. o. poskrbeli za prepotrebno obnovo črt na našem šolskem igrišču, igrišču podružnične šole. Podjetje nam je obnovilo črte s posredovanjem g. Andreja Čanžlja. Našo potrebo je g. Čanželj zaznal kot dejaven član sveta staršev OŠ Šentjernej in pridobil podjetje IMPROM d. o. o., ki je v okviru donatorstva obnovilo črte. Zahvaljujemo se g. Čanžlju, podjetju IMPRO d. o. o in domačim gasilcem PGD Orehovica, ki so pred tem poskrbeli za temeljito čiščenje igrišča. Hvala vsem v imenu učiteljev in učencev podružnice Orehovica. Učenci in učitelji smo se z večjim veseljem vrnili v šolske klopi in na šolsko igrišče. ■

IZ DELA DRUŠTEV

SKAVTSKO POLETJE

OGNJEVITI PETELINI

Poletje se je že prevesilo v jesen, ko je šola že na široko odprla svoja vrata. Tudi skavti se veselimo novega skavtskega leta, voditelji že načrtujemo nove skupne dogodivščine in v svoje vrste vpisujemo nove člane! Veseli pa smo, da smo med preteklim poletjem po (pre)dolgi karanteni, ko nismo imeli srečanj, lahko izvedli tabore vseh 4 starostnih skupin – pa ne le to, na vseh taborih smo se imeli odlično! Skupaj smo spoznavali svet, prepevali, se igrali, kurili ogenj in si nabrali še pa še lepih spominov, ki bodo ostali za vedno! Sreča je imeti skavtsko družino! Nekaj utrinkov z vami delijo naši mlajši skavti in njihovi voditelji.

TABOR NAJMLAŠIH SKAVTOV – BOBROV

Letos je bil to zame že tretji tabor (po jesenovanju in zimovanju). Zgodilo se je veliko zanimivega. Zakurili smo ogenj, pekli penice in se igrali različne igre. Spremljali so nas naši voditelji ter Ostržek in murenček. Pomagali smo Ostržku napisati njegovo ime. Posadili smo drevo za cekine. Spali smo vsi skupaj na blazinah. Pomagali smo pri kuhanju, pomivanju posode in pospravljanju skupne hiše. Vsako jutro smo imeli jutranjo telovadbo. Obiskal nas je tudi lisjak in novomašnik Blaž. Dobil sem prvo skavtsko rutko in povedal bobrovo obljubo in bobrov zakon *»Bober je dober!«*. Rutke sem bil zelo vesel in jo bom s ponosom nosil. Imel sem se zelo lepo in se naučil veliko zanimivih stvari. Se že veselim novih skavtskih dogodivščin in taborov. Hvala vsem voditeljem za organizacijo in skrb za nas na poletnem taboru.

[Bober Evgen Kruh]

VOLČIČI IN VOLKULJICE

V začetku avgusta smo se z volkovi in volkuljicami (otroci od 3. do 5. razreda) odpravili na poleni tabor na Studenec. Vremenska napoved nam ni bila naklonjena, zato smo bili pripravljeni na vse. Čeprav se nismo videli skoraj pol leta, smo v trenutku postali drug drugemu domači, zelo hitro smo navezali pristne stike in začeli uživati skupaj. Prvi dan nas je pričakal dež, a kmalu se je vreme obrnilo nam v prid. V prihodnjih petih sončnih dnevih smo doživeli mnogo lepih dogodivščin. Naučili smo se prižgati ogenj, izdelovati zapestnice, našpičiti palice in hoditi s hoduljami. 19 vedoželjnih otrok nas je skozi celoten tabor navduševalo z njihovo energijo in zagonom. Skupaj smo opravili vse veščine in naloge ter med nočnimi igrami tudi premagali lasten strah. Zadnji večer smo imeli svečane obljube pri katerih je 6 mladih skatov postalo pravi del krdela. Po temeljitem pospravljanju pa smo tabor zaključili z nedeljsko sveto mašo in z velikim nasmeškom na obrazu.

[Voditelj volčičev in volkuljic Bagira]

ČETIN TABOR POD GORJANCI – PA VENDAR OKROG SVETA!

Izvidniki in vodnice čete Klopi (mladostniki, stari 11–16 let) smo se to poletje na tabor odpravili kar v domačo občino. Vendar pa smo se kar tu, v domačih krajih (s pomočjo domišljije,) odpravili na potovanje okoli sveta. Tako smo se že prvi dan vkrcali v letalo in z navdušenjem pričakovali kje bomo najprej pristali. Začeli smo v Dubaju, kjer smo šejku Salamomamu pomagali zgraditi najvišje in najboljše stolpnice ter postavili naš taborni prostor. Naslednje jutro smo se zbudili na Balkanu, kjer smo se udeležili zimskih olimpijskih iger. V Mehiki smo razbijali piniato in se urili v veščinah. V Rusiji smo bili priča černobilski nesreči, ki nas je prisilila, da smo se za en dan po vodih odpravili na bivakiranje. Ko smo se vrnili v tabor, smo prišli v Indijo, kjer smo najprej

naleteli na svete živali – krave, nato pa smo se podali še na pot preživetja. Na dan vodnikov (dan, ko smo bili tudi voditelji »otroci«, program pa so za nas pripravili najstarejši udeleženci) smo plesali v Afriki in s krstom medse sprejeli vse novince. V stilu, z veliko dežja, pa smo naš tabor zaključili v Angliji. Novinci so zadnji dan dali skavtsko obljubo in dobili rutke, podelili pa smo tudi skavtska imena.

Vodnica Nina je o taboru zapisala tole:

»Letošnji skavtski tabor je bil zanimiv, nekoliko drugačen in naravnost nepozaben. Zabave in iger nam ni manjkalo, prav tako pa tudi nismo pozabili sekati drv, delati različnih vozlov in prižigati ognjev. Kljub vsem omejitvam zaradi virusa, smo izvedli bivakiranje, kar je tako kot vsako leto, tudi letos popestrilo naš tabor. Na bivakiranju se vod še bolje spozna in poveže. S skavtskimi pesmimi, nam je hitro uspelo pozabiti na vse žulje, ki smo jih dobili po poti. Še dodatno smo se utrdili na poti preživetja polni blata in zanimivih preprek. Hvala vam voditelji za naravnost čaroben teden, ki nam bo zagotovo ostal v spominu.«

[Voditeljica čete Neja Katič]

POTOVALNI TABOR V POSOČJU

Spet je k nam prišlo poletje in s tem nestrpno pričakovani skavtski tabori. Naš potovalni tabor nahajpanih izvidžačev, klanovcev (srednješolcev in študentov), smo začeli s sv. mašo v Šentjerneju nato pa se odpravili na pot. Letos smo se odločili preiskati kotičke naše lepe Slovenije, in sicer od Bovca do Svete Gore. Želeli smo preizkusiti, ali je Soča v Bovcu res tako biserna in prijetna za kopanje, ali je v Kobaridu res toliko strelskih jarkov, ali je slap Kozjak res tako veličasten ... Želeli smo odkriti, ali so Livške Ravne zares ravne, ali je most v Mostu na Soči res neizmerno visok in ali je Sveta Gora resnično kraj z najlepšim razgledom. Spoznali in odkrili pa smo še več! Dobre ljudi, drug drugega in same sebe, svoja srca ter božjo bližino. Učili smo se potrpeti, ko je nekdo ubral napačno pot, veseliti se drug z drugim, ko si je nekdo upal z mostu skočiti v vodo in pomagati bližnjemu, ko se mu je nekje, sredi ničesar, strgal ruzak. :) Brez tega, bi bil tabor le tabor in kraji le kraji. Zdaj pa vse ostaja v naših srcih.

[Popotnica, kraljica klana Marta Bevc] ■

Regijski posvet in srečanje z dolenjskimi skupinami Društva Šola zdravja v dveh delih

V devetih dolenjskih občinah deluje 26 skupin Šole zdravja

NEDA GALIJAŠ

Društvo Šola zdravja je, v času med 10. in 15. septembrom 2020, opravilo regijski posvet in srečanje s skupinami, ki delujejo na Dolenjskem. Zaradi aktualnih varnostnih ukrepov so posvet opravili v dveh terminih in na dveh lokacijah. V četrtek, 10. septembra 2020, so se na zelenici pod Planetom Tuš v Novem mestu srečali z vodji in namestniki novomeških skupin. V začetku tega tedna, 15. septembra 2020, so se pri ribniku pod gradom Mirna v Mirnski dolini srečali z vodji in namestniki vodij iz drugih dolenjskih občin, kjer že delujejo skupine Šole zdravja (Mirna, Mirna peč, Šentjernej, Šmarješke Toplice, Trebnje in Žužemberk). Posveta na Dolenjskem se je v obeh terminih udeležilo 33 prostovoljcev. Na jutranji telovadbi jih je bilo veliko več (skupaj na obeh lokacijah 72 članov), saj so skupine Šole zdravja znane po tem, da telovadijo zunaj na prostem. Razdalja pa pri njih ni vprašljiva. Že enajsto leto telovadijo na varni razdalji, saj ne glede na korona čas potrebujejo prostor za pravilno izvedbo vaj, ki ne zahteva nobenih športnih pripomočkov.

Na srečanju sta predsednica Zdenka Katkič in podpredsednica Bernardka Krnc s sodelavkama Brigito Grubič in Nedo Galijaš prisotne vodje in njihove namestnike seznanile z delovanjem društva in izpeljavo nekaterih dejavnosti v trenutnih razmerah, v katerih smo se vsi znašli. Poudarili so pomen jutranje vadbe »1000 gibov«, ki se je v korona času izkazal kot odličen primer preventive, saj v njihovih vrstah niso zabeležili noben primer okuženih s COVIDOM-19 (trenutno imajo registriranih 4836 članov, povprečna starost pa je 69 let).

Na Dolenjskem zaenkrat deluje 26 skupin Šole zdravja, ki zjutraj redno telovadijo po metodi »1000 gibov« v devetih občinah. V Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah sta po dve skupini, v Ivančni Gorici telovadi 6 skupin, v MO Novo mesto pa 11 skupin in po ena skupina v občinah Mirna, Mirna peč, Šentjernej, Trebnje in Žužemberk.

Na tem koncu Dolenjske se obeta več novih skupin in v dveh novih občinah: Mokronog-Trebelno in Šentrupert. Dve prostovoljki iz Mokronoga se že uvajata v skupini ŠZ Mirna in predvidevajo začetek telovadbe v mesecu oktobru 2020. Občina Šentrupert pa napoveduje začetek telovadbe po metodi »1000 gibov« v Deželi kozolcev, in sicer 23. septembra 2020, ob 7.30 uri, na nov državni praznik – Dan slovenskega športa.

Po vsej Sloveniji so skupine Društva Šola zdravja razširjene v 83-ih občinah kjer imajo že skoraj 230 skupin. Lahko se jim pridružite kjerkoli po Sloveniji, lahko pa ustanovite skupino v bližini svojega doma. Če v vašem kraju še ni organizirana jutranja vadba »1000 gibov«, poiščite kontakt na njihovi spletni strani *https://solazdravja.com/*. ■

Šola zdravja na prvi državni praznik Dan slovenskega športa

ANITA PETRIČ

Na prvi državni praznik, 23. 9. 2020, dan slovenskega športa, so se članice Društva šola zdravja zbrale pred Občino Šentjernej in telovadile, tako kot vsako jutro, ko se oblečene v oblačila oranžne barve, zberejo pri Kulturnem centru Primoža Trubarja in vneto telovadijo po metodi »1000 gibov«, ki jo je »izumil« ruski zdravnik dr. Nikolay Grishin, ki že dolgo živi in dela v Sloveniji. Članice iz Šentjerneja vsako jutro skrbijo za svoje zdravje z različnimi gibalnimi vajami in vesele bodo vsakogar, ki sem jim še pridruži. Skupino je pozdravil tudi župan Jože Simončič. Društvo Šola zdravja, ki je lani obeležila desetletnico delovanja, je že zdavnaj prerasla v množično gibanje odraslih, saj šteje že preko 4.500 članov, ki telovadi v več kot sto krajih po vsej Sloveniji. ■

Župan sprejel prostovoljce Zelene ekipe

ANITA PETRIČ

V sredo, 23. 9. 2020, je župan Jože Simončič, v prostorih Občine Šentjernej, sprejel prostovoljce Zelene ekipe, ki že vrsto let lepšajo Šentjernej. Z veseljem so se odzvali na povabilo občine in dejali, da bi radi še naprej prostovoljno skrbeli za lep domači kraj. Povedali so, da so v kraju dobro sprejeti in da mnogi opazijo njihovo delo. Med drugim so omenili Bar Bacardi in Slaščičarno Košak, ki jim vedno z veseljem ponudijo sladoled in pijačo. Županu so predlagali tudi nekaj zanimivih pobud glede ureditve okolice. ■

POT OB KOBILI

ZELENA EKIPA, *ekipa prostovoljcev*

Prostovoljci Zelene ekipe želimo obuditi spomin na številne mline in žage, katerih kolesa so se vrtela ob potoku Kobila in so delovala nekoč od Gorenjega Vrhpolja do Draškovca. Škoda bi bilo, da bi pozabili na to bogato dediščino, zato bomo zapisovali pričevanja, zbirali stare slike in zapise pri domačinih. Če ste pripravljeni pomagati in karkoli veste o nekdanjih objektih, običajih in navadah, povezanimi z mlini in žagami, vas prijazno vabimo, da nas pokličete ali nam napišete sporočilo. Prišli bomo do vas in vam z veseljem prisluhnili.

KONTAKTI:
zelena.ekipa.sentjernej@gmail.com
Helena 051 437 566 / Andreja 031 677 882 ■

POLETNI TABOR CVETNIK – MIKLAVŽ NA GORJANCIH

LD OREHOVICA

Zavod za varstvo narave, Društvo Gorjanske košenice in Društvo prijateljev mladine Mojca so bili organizatorji tabora Cvetnik, ki je potekal v okviru projekta Ohranjanje in upravljanje suhih travišč v vzhodni Sloveniji. Udeleženci tabora so bili učenci 6. do 8. razreda osnovnih šol Brusnice in Stopiče. Tabor je trajal tri dni. Prva dva dni so se udeleženci skupaj z naravovarstvenikom odpravili raziskovat posebnosti vršnega dela Gorjancev in tudi osvojili najvišjo točko, dolenjski Triglav, Trdinov vrh. Tretji dan oziroma dopoldan je pred lovskim domom LD Orehovica naš lovec, Jože Brulc, predstavil delovanje naše lovske družine, pomen lovskih trofej in lovskega orožja. V domu so si udeleženci tudi ogledali ustrojeno kožo medveda, nato pa so se vsi skupaj odpravili proti Črnem licu ter si ogledali novo zgrajeno lovsko prežo. Polni novih vtisov so se nato vrnili do lovskega doma in po krajšem pogovoru zaključili prelepo dopoldne. ■

JALOVEC – lepotec naših gora

ANA HOSTA

MARJAN HOSTA

V petek, 4. 9., se nas je pod vodstvom vodnika Vinka Župana sedem nadobudnih planincev, takoj po šoli in službi, odpravilo proti Gorenjski. Na prelazu Vršič smo parkirali in se pripravili na hojo ter jo pričeli po ožji kamniti potki. Tempo očitno ni bil prehiter, saj smo lahko vseskozi prisluhnili kakšnemu vicu ali zgodbi. Vsake toliko smo se ustavili in se okrepčali. Celo pot smo lahko občudovali razgled na dolino Trento in nekaj dvatisočakov. Večkrat se nam je odprl tudi pogled na našega očaka, ki pa je v sončnem zahodu izgledal še bolj veličastno. Po skoraj štiriurni hoji smo že v temi prispeli do zavetišča pod Špičkom. Kljub utrujenosti smo se nekateri člani pred počitkom še malo podružili. Naslednji dan, zgodaj zjutraj, smo se opremljeni v plezalnih pasovih in čeladah pričeli vzpenjati na naš glavni cilj, Jalovec. Zelo zahtevno in izpostavljeno pot smo kljub vmesnim zapletom premagali in v dobrih dveh urah prispeli na Jalovec (2645 m). Na vrhu smo se okrepčali in prvič razvili transparent Planinskega društva Šentjernej ter seveda to še dokumentirali s fotografijo. Kaj kmalu smo po hitrem postopku zapustili vrh in se s previdnim korakom odpravili v dolino. Ob srečni vrnitvi do zavetišča smo se pocrkljali s toplo jedjo, ki so nam jo tam pripravili, da smo se lahko z novimi močmi odpravili v dolino. Dan je bil brez oblačka, zato smo si lahko ponovno ogledovali prečudovit razgled. Eni hitreje, drugi počasneje smo po parih urah hoje prispeli do avta, kjer pa nas je presenetila dirka s kolesi, »Goni Pony«, zaradi katere je bila cesta proti Kranjski Gori zaprta in smo se morali domov vrniti preko Tolmina, »okoli riti v vajžart«. Kljub vsem pripetljajem se je v avtu čutilo veselje in sreča, da smo živi in zdravi prišli nazaj. Zahvaljujoč ustrezni tehnični opremi smo jo kljub nesreči zaradi padajočega kamenja vsi dobro odnesli. Poškodba čelade in prsta je bila samo malenkost v primerjavi s tem, kar bi se lahko v manj srečnih okoliščinah in ob neprimerni opremi zgodilo. Pomembno je, da vsakdo, ki zahaja v gore, uporablja ustrezno opremo, ki si jo lahko izposodi tudi pri Planinskem društvu Šentjernej. ■

NA TRIGLAV S TURISTIČNIM DRUŠTVOM VRHPOLJE

URŠKA METELKO

ARHIV TD VRHPOLJE

9. septembra 2020 smo člani TD Vrhpolje organizirali dvodnevni pohod na Triglav. Zbrali smo se ob 5. uri zjutraj v Šentjerneju in se odpeljali do Rudnega polja, od koder smo se primerno opremljeni peš podali do Vodnikovega doma na Velem polju, kjer smo imeli prvi postanek. Sledila je pot do doma Planika pod Triglavom, kjer smo imeli še zadnji postanek pred vzponom na Triglav. Na veliki Triglav smo se vzpeli preko malega Triglava. Na vrhu Triglava smo imeli tudi krst, saj so se kar štirje pohodniki na Triglav povzpeli prvič. Med njimi so bili direktor JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej Gašper Bregar, nekdanja cvičkova kraljica Anica Kos, Majda Čmrlec in Jože Franko. Anico smo na vrhu Triglava fotografirali z lento, nato pa skupaj nazdravili s cvičkom in na ta način Triglav simbolno povezali z našim tradicionalnim vinom, na katerega smo zelo ponosni. Sledil je spust do naše naslednje postojanke – Koče na Doliču, kjer smo se okrepčali in tudi prenočili. Naslednje jutro smo se polni novih moči odpravili na Velo polje do pastirske koče in sirarne, ter za konec prispeli v dolino Voje. Dobre volje in polni pozitivnih vtisov smo se odpravili proti domu in se že na poti domov odločili, da naslednje leto obiščemo Triglavska jezera, da s sabo popeljemo še ostale člane društva, ljubitelje pohodništva in slovenskih planin. ■

AKTIVNOSTI TURISTIČNEGA DRUŠTVA VRHPOLJE

BETKA LUŠTEK

ARHIV TD VRHPOLJE

Druženja Turističnega društva Vrhpolje so bila kar nekaj časa potisnjena v ozadje in so čakala na čas, da so se vsaj delno porušile ovire, ki jih je postavila pandemija zaradi korona virusa. Vseeno smo bili v društvu v tem času aktivni, a na individualni način. V mesecu juniju pa smo nadaljevali tudi z druženjem, vendar po merilih in predpisih NIJZ o varovanju zdravja.

S proslavo ob dnevu državnosti smo se 24. junija zvečer malo družili in praznovali rojstni dan naše države Slovenije. Pravo praznično vzdušje so nam pripravili domači ljubitelji kulture, recitatorji, pevci in glasbeniki.

Hkrati pa je bila to priložnost za zahvale. V Turističnem društvu Vrhpolje smo lani že sedmo leto zapored pripravili gledališke predstave »otroci za otroke«. Strinjamo se, da imamo v Vrhpolju najboljše otroke, ki so pripravljeni sodelovati in svoj prosti čas nameniti za druge. Redno hodijo na gledališke vaje, se vživijo v svoje vloge, ob njih uživajo, vložijo vso svojo energijo, da bi bili edinstveni. S predstavami razveseljujejo otroke, ostarele, bolne in pomoči potrebne. Število odigranih predstav se iz leta v leto povečuje. Odigrajo do šest predstav v enem letu. Nastopali so že v vrtcih, šolah, bolnišnici, domovih za ostarele, našem gasilskem domu in v KC Primoža Trubarja. S tremi predstavami smo zbirali prostovoljne prispevke za Luko Cuglja. Z vsako predstavo se vsi skupaj naučimo pomen lepe besede, sreče, upanja in ljubezni. Za njihovo aktivno sodelovanje, smo se jim zahvalili in jim namenili skromno pozornost. To so: Eva in Nika Grubar, Tara Novoselac, Jan in Nejc Penca, Peter in Adrian Luštek, Gašper, Manca, Nuša in Sara Rangus, Meta Sokol, Tisa in Ema Golob, Maja Kovačič in Nika Grubar.

25. junija smo organizirali pohod po dolini Kobile. Iz Kire smo se na grobišča (Zidani gaber) in zavili po poti E7, ki nas je pripeljala do Praga. Na Pragu smo se malo odpočili in se združili s pohodniki, ki so ubrali lažjo pot iz Njivic. Skupaj smo se odpravili naprej po dolini potoka Kobila, po brveh in mostičkih po obnovljeni sprehajalni poti ob potoku Kobila do piknik prostora Vrbje v Vrhpolju, kjer je bilo poskrbljeno za hrano in pijačo.

V mesecu juliju smo izvedli tudi dve delavnici. Skupaj z Društvom ljudskih pevcev Vrhpolje smo pletli venčke za našega novomašnika, in sicer 27. in 28. junija, ter skupaj z vaščani proslavili praznik nove maše Blaža Franka. V mesecu juliju pa smo se družili in likovno ustvarjali na slikarski delavnici z našo članico in slikarko Božo Jambrek ter pokazali, da imamo v Vrhpolju veliko umetniških talentov. ☺ ■

BREZ NAS NI NIČ

BRANKA PETKOVŠEK

Naj ne bodo hudi tisti, ki se z gornjo trditvijo ne strinjajo. Stvar je naslednja. Epidemija novega virusa in poostreni varnostni ukrepi v pomladanskih mesecih so mnoge stisnili v kot. Govorim o slabem počutju, ki ni vezano na povišano temperaturo ali prehlad, oziroma novemu virusu podobne znake bolezni. Govorim o psihičnem, lahko tudi duševnem zdravju. O depresiji, brezvoljnosti. Pa tudi o nepotrebni paniki, ki v neki točki zapre človeka med štiri stene, kjer obmiruje, obnemi in počasi vene ... Upam in močno želim, da vam ni poznano.

Društvo kmetic Šentjernej poleg vsesplošno znanih in priljubljenih aktivnosti peke dobrot in pogostitev, skrbi tudi za dobro počutje svojih skoraj sto članic. Kar nekaj članic me je v poletnih mesecih klicalo in spraševalo, če bomo kam šle oziroma ali bomo sploh lahko kam šle, saj je bilo kar nekaj tradicionalnih aktivnosti zaradi epidemije odpovedanih.

Poleti sem povabila članice na krajše pohode po domači občini. In odziv je bil, kako naj rečem, presenetljivo visok. To je nekaj, kar članice potrebujejo. Gibanje na svežem zraku, malce druženja, izmenjava mnenj, receptov, namigov in skrivnosti.

Odločile smo se, da v avgustu izpeljemo kuharski tečaj nadevanih jedi pod vodstvom vsem znanega Petra Kotarja. V dveh terminih, z manjšima skupinama, smo pripravile izredno okusne jedi in si ob tem delile trike in skrivnosti. Nadevano telečje, svinjsko, puranje meso, tortelini, nadevan krompir, štruklji pa tudi polnjene bučke in paradižniki. Seveda smo si pripravile tudi posebno sladico – hruško v rdečem vinu z orehovim nadevom in skutino kremo. Čudovite jedi za kosila, ko se

skupaj zbere vsa (tudi širša) družina. Se pravi, ravno za nas!
Avgusta je bilo Jernejevo. Ne ravno v taki obliki, kot smo vajeni. A dogodki in naše pogostitve so bili. In Jernejev sejem je za nas minil tako hitro, da tudi fotografirati nismo utegnile polne stojnice šentjernejskih štrukeljcev. Še dobro, da nas je Emil ujel.
Kakor vsako leto, smo si kljub vsemu, tudi letos privoščile celodnevni športni izlet na morje. Le da je bila tokrat izbrana slovenska obala z najlepšo plažo (kakor se je prijelo ime). Pohod mimo cerkve Marijinega prikazanja, do križa nad Mesečevim zalivom, plavanje, sprehajanje ob nekdanjih solinah, klepetanje in sproščanje. Čudovito preživet dan!
V začetku septembra pa smo pripravile razstavo paradižnikov članic društva. Zbrale smo 55 različnih sort paradižnikov in jih razvrstile po barvi. Seveda smo bile malce tekmovalne. Najtežji plod je tehtal čez 1,26 kg in ga je pridelala Katarina Koželj, največ različnih sort vzorcev je prinesla Teja Pirkovič, najbolj okusen rdeč paradižnik po mnenju prisotnih pa je prinesla Branka Petkovšek. Kakor ste lahko prebrali, smo vse vzorce lahko poskusile in si nabrale semen za prihodnje leto. Morda pa drugo leto razstava na občinski ravni očara tudi vas.
In da zaključim z uvodno mislijo. Na prireditvi Čebelarske zveze Slovenije »Korak zase, korak za sladkorčke« so poskušali podreti svetovni rekord s postavitvijo potice velikanke, ki je bila sestavljena iz slovenskih potic (po zaščitenem receptu). Pet potic smo prispevale članice Društva kmetic Šentjernej. Še ena prireditev, ki je bila uspešno izpeljana tudi z našo pomočjo. Pri skoraj sto članicah različnih spo-

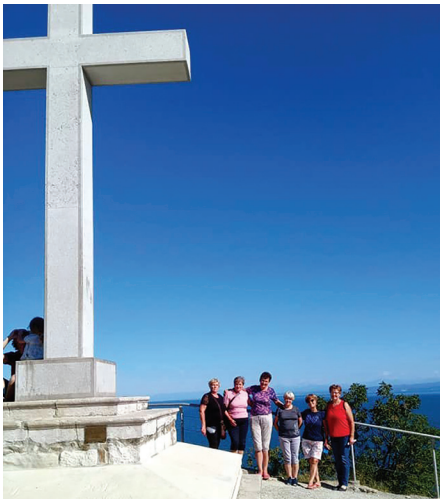

sobnosti in veščin je pač tako, da brez nas ne gre. Ostanite zdravi, pazite na nase! ■

BESEDA OBČANOV

OB 100-LETNICI KOROŠKEGA PLEBISCITA

JANEZ KUHELJ

ARHIV JANEZA KUHLJA

KOROŠKA, zibelka slovenstva, nam je globoko v srcu. Žal je ta del slovenskega ozemlja doživljal težke zemljiške, narodne in jezikovne spremembe. Tu je prodiral močan germanski vpliv in zmanjševal slovensko narodnostno ozemlje na račun naših prednikov Slovencev. Vsekakor moramo vedeti, da je vpliv tujcev močno zmanjševal narodnostno ozemlje Slovencev in ukalupil v meje današnje razsežnosti. Če smo po prvi svetovni vojni upali, da nam bo mednarodna politična skupnost prisodila ozemlje Koroške, kjer prebivajo Slovenci, se to ni zgodilo. Želja ljudstva je bila velika, da bi to ozemlje vključili v meje današnje Slovenije. Številni slovenski fantje in možje so se ob koncu prve svetovne vojne javili kot prostovoljci ter se pridružili Rudolfu Maistru in drugim v boju za severno mejo na Koroškem, torej zasesti ozemlje do narodnostnih mej.
V teh bojih za pravično severno narodnostno mejo so sodelovali tudi prostovoljci iz Šentjernejske doline. Prav je, da jih omenimo:

1. **RADOJE HUDOKLIN**, kipar in restavrator. Kasneje je bil profesor umetnostne akademije v Ljubljani;
2. **OTON GREGORIČ** iz Dolenje Brezovice, stotnik in poveljnik prve slovenske artilerijske enote;
3. **FRANC JERELE** iz Šentjerneja, kmet in mlinar;
4. **ANTON BAMBIČ** iz Šentjerneja;
5. **JOŽE JORDAN** iz Šentjerneja, pek;
6. **FRANC RECELJ** iz Šmalčje vasi, kmet;
7. **FRANC LUZAR** iz Cerovega Loga.

Te prostovoljne enote so se zadrževale na Koroškem do Pariške mirovne konference, kjer so določili, da bo o usodi Koroške odločal plebiscit. Žal je to glasovanje 10. oktobra 1920 izpadlo in bilo neugodno za življenje Slovencev na Koroškem. ■

Fotografija ob 50-letnici bojev za severno mejo 1918-1919. V spomin ob nastopu prvega srečanja borcev-prostovoljcev ob 50-letnici bojev za Severno mejo, Šentjernej 3. 6. 1968.

Spomenice prostovoljca za severno mejo – Franca Jereleta iz Šentjerneja.

Medobčinski upravni in nadzorni odbor zveze prostovoljcev – borcev za Severno mejo 1918–1919, Novo mesto (1. 9. 1970). Četrti z leve v zadnji vrsti je Franc Jerele iz Šentjerneja.

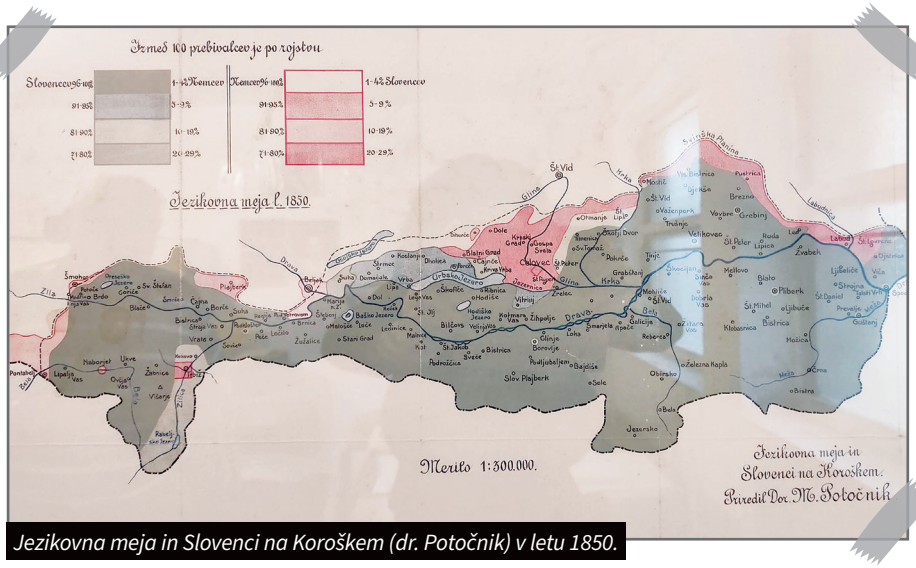

Jezikovna meja in Slovenci na Koroškem (dr. Potočnik) v letu 1850.

POGLED SKOZI OKNO

ANTON TRPIN
ARHIV ŽUPNIJE ŠENTJERNEJ

Kaj me je nagnilo za takšen naslov? Čisto preprosta izkušnja pri verouku. Nadobudni učenci sedijo v krogu na svojih stolih ob oknih, ki niso zagrnjena, ne s platnom in ne s premazom. Neprestano pogledujejo skozi okno. Verouk je nezanimiv, dolgočasen, dvorišče spodaj pa je polno presenečenj in vsaka stvar je v tem trenutno bolj zanimiva. Res pa je, če bi toliko znali opazovati, kadar gledamo skozi okno, bi marsikaj bolj uvideli in si vtisnili v srce ter dušo. Po navadi pogledujemo skozi okno, kadar smo v velikem pričakovanju, naš pogled se vznemiri, ko zaslišimo sireno rešilnega ali gasilskega avtomobila, ko se morda pojavi nenavaden trušč v bližini doma. Tudi ko se razdivja neurje, strahoma pogledujemo, če že ne direktno skozi okno, pa bolj skrivoma, ker nas je močno strah. Tudi pogled skozi okno ima svojo govorico, svojo težo in sporočilo.

POGLED SKOZI OKNO PISARNE

Drevesa na parkirišču se poslavljajo. Odevajo se v svojo jesensko barvo. List za listom pada na asfaltirana tla. Vsak list, ki je nekoč srkal sončno svetlobo, postaja rumen in pade na tla. Pa ne za uničenje, ampak bo s svojim preoblikovanjem služil v druge namene. Ni bil brez smisla na drevesu. Pod temi drevesi čakajo svoje lastnike železni konjički. Ti ljudje so v službi morda v Novem mestu ali v neposredni bližini podjetij in institucij. Potrpežljivo čakajo, da jih ti odpeljejo domov v njihove družine in domove. Ta nepogrešljiva tehnika služi človeku, da se preživlja, mu daje razvedrilo in tudi skrbi. Stojijo sredi vrveža, mimohodov, izpostavljeni so zlikovcem in drugim nepridipravom. Lastniki, ki so odhiteli »s trebuhom za kruhom«, so zaupali v poštenost ljudi. Tam v ozadju se pogled ustavi na Kulturnem centru Primoža Trubarja. To leto je precej sameval zaradi koronavirusa. In vendar je to hram kulture. Bog daj, da bi ta hram spet vnašal v šentjernejske duše veliko širino duha, srčne kulture in plemenite družabnosti. V svojem bistvu je že doprinesel veliko dobrega in kulturnega. Opravičil je svoj obstoj in delovanje. Vredno je kdaj pogledati skozi okno. Tudi, če pogledamo skozi okno domače hiše, bomo vedno našli kaj novega, vznemirljivega in dobrega. Potrebno je imeti odprte oči in srce.

Ko se pogled ustavi nekoliko dlje, se v oči zariše veliko znamenje križa na pokopališču, delo arhitekta Marka Mušiča. Znamenje, ki izpričuje, da tukaj živijo kristjani, ki verujejo v Kristusa in posmrtno življenje. Bolj žalosten pogled pa je tja proti industrijskem področju. Te sive in ubijajoče stavbe zameglijo žlahten pogled gostom, ki prihajajo iz strani od reke Krke. Na širokem odprtem polju z lepimi Gorjanci v ozadju ti industrijski »stvori« zapirajo pogled na srce Šentjerneja – trg s cerkvijo svetega Jerneja.

POGLED SKOZI OKNO IZ UČILNICE

Velika okna, ki omogočajo dovolj svetlobe za učence pri verouku, usmerjajo pogled na župnijsko cerkev. To je dom duhovnosti. Če je kulturni center hram kulture, je cerkev božji hram. Za temi zidovi se skriva On, ki je prišel med nas in ostal med nami. Pod podobo kruha je med nami, v svetišču. Tu sprejema vse, ki so potrti in žalosti, vse, ki jih je družba odmaknila iz svoje srede. Tu prebiva On, ki vedno znova vabi: *»Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil.«* Vrata tega hrama so ves dan odprta, razen v nedeljo popoldne. In čutiti je, da marsikdo, ko stopa po šentjernejskih cestah, stopi v ta božji hram. Tu se sreča z njim, ki vse in vsakogar razume in mu vlije upanja. Koronavirus je mnoge prizadel in

jim odvzel največji dar – nedeljsko sveto mašo. Velika duhovna škoda. V tem hramu se je že zvrstilo in se še dogaja veliko dogodkov. Poleg nedeljskih maš, ki so množično obiskane, pa veliko krstov, porok in pogrebnih slovesov. Vse to je ta božji hram, ki ga vidiš skozi okno, bežno opaziš, ko greš mimo ali ko ga obiščeš. Takrat postane svetišče tvoj dom.

POGLED SKOZI OKNO NA ZVONIK

Zvonik je božji klicar in kažipot h končnemu cilju. Na najvišji točki se blesti križ kot znamenje odrešenja. Križ ima posebno oglejsko obliko, saj je naša župnija v zgodovini pripadala oglejskemu patriarhatu. Nad linami so urine številčnice, ki so bile svoj čas edina javna ura v kraju. Poleg vidnih številk so udarjala kladiva na zvonove in tako je tudi oddaljen kmet lahko vedel, koliko je ura. Pod uro so zvonovi, ki so bili v zgodovini vedno znanilci odrešenja. Vabili so k molitvi in k obhajanju svete maše. Še posebno ob nedeljah. Zvonovi so spremljevalci kristjanov ob romanju na poti skozi življenje. Ob slovesnih trenutkih so peli svojo pesem v čast vstalemu Kristusu in svetnikom. Ob smrti so sporočali ljudem žalostno vest, da se je nekdo poslovil s tega sveta. Danes se je javno mnenje izrazito spremenilo. Nekaterim je zvonjenje še vedno nekaj lepega in svetega, za druge pa je »ropotanje«, ker so izgubili notranji čut za sveto in lepo. In zato jim je to v spotiko. Tudi

nočno bitje ure je za nekatere moteče. Zato je bilo ukinjeno bitje stolpne ure od 10. ure zvečer do 5. ure zjutraj. Tudi stoletne tradicije se morajo umikati modernističnim tendencam. Zvon so uporabljali že od devetega stoletja dalje, v orkestralni glasbi pa od konca osemnajstega stoletja. Zvonove so uporabljali tudi kot signalna sredstva, še posebno tedaj ko so na našo ozemlji udirali Turki. Plat zvona je zvonilo, ko se je pripravljalo k nevihti. Kaj več o zvonovih pa drugič. Tale pogled skozi okno je bil bežen pogled. V ozadju tega pogleda ostaja še veliko nedorečenih skrivnosti, lepot in tegob, ki jih bežen pogled ne zaznava. Tale članek nima namena poučevati, razglabljati, ampak je samo bežen trenutek, ki ga včasih zanemarjamo. Vsako odpiranje in zapiranje okna, vsak pogled, pa naj bo takšne ali drugačne narave, nas kliče in zavezuje, da se srečamo s sočlovekom, ki je morda v domu ali pa bližini doma. Zavezuje nas, da gledamo in opazujemo z odprtimi očmi in plemenitim srcem. Da vidimo in občutimo božje stvarstvo, ki se nam daje v prelesti vseh razsežnostih. ■

Gospodar zadovoljen z letino krompirja

SABINA JORDAN KOVAČIČ

Na kmetiji Marjana Kosa iz Dolenjega Maharovca se lahko pohvalijo z nadvse uspešno letino krompirja. »Velikani«, ki jih vidimo na sliki, so bili pobrani v prvih dneh avgusta. Najtežji med njimi je tehtal kar 1279 gramov (sorta Rudolf). Kot poudarja gospodar, so za dober pridelek potrebne izkušnje in tudi znanje. Seveda pa so pomembni še naslednji dejavniki: dober hlevski gnoj, v jeseni preorana njiva, spomladi rahla in ravno prav ogreta zemlja, kakovostno seme in skrbna obdelava. Kljub toči, ki jih je prizadela junija, so s pridnim delom, ki je, razen strojnega sajenja, izključno ročno, dobili odličen pridelek. Že sama oblika izbranih pridelkov in tudi teža, kažeta na to, da je imela pri tako vrhunskem pridelku prste vmes tudi narava. ■

OHRANJANJE STARIH OBIČAJEV – Še se naredi kakšen kopč!

ANTON JAKŠE

Pred petdesetimi in več leti so na košenicah pri Miklavžu na Gorjancih seno spravljali v kopče, kopče pa nato naložili na prednje preme voza – smuke in jih odpeljali v dolino. Tudi letos smo pri sušenju sena na košenici Slavka Franka naredili kopč (kopič), da še prikažemo stari običaj pospravljanja sena z Gorjanc. Če pa bomo seno na smukah spravili tudi v dolino, pa bomo še videli. ■

SVET

Svet se spreminja, z njim tudi mi,
nismo več taki, kot smo včasih bili.
Naglica nas v stres vodi,
eni sanjajo le še o svobodi.
Bežijo eni iz velikih mest,
tja na deželo, kjer sliši se zelenja šelest.
A tudi na deželi je vse drugače,
ni več veliko krav, ki na pašniku se pase,
njive, pašniki so opusteli,
več ne vidiš, da žito na roke bi želi.
Zdaj stroji opravljajo vso delo,
tudi na vasi ni več tako veselo.
Ne splača se več za prodajo zelenjave saditi,
saj zna ti na njivi segniti.
So nizke odkupne cene,
raje trgovec robo iz tujine vzame,
zato kmetje sadijo le še za sebe.
Svet pa gre naprej,
le še o robotih debata je,
naj oni delajo vse,
saj človek se ulenil je.

Vera Žabkar

PREHOD

Bele črte na črnem asfaltu
predstavljajo prehod.
Hodim po
prehodu za pešce,
predstavljam si, da hodim
v novo dimenzijo.
Z vsakim korakom sem ji
bližje in bližje in
vse bolj stran od doma.
Začuda me to ne moti.
Uživam v preskakovanju
začrtane usode.

Eva Novak

ZEMLJICA

O draga zemljica moja,
kakšna neki bo tvoja usoda?
Ali boš še kdaj čista, ali še bolj onesnažena,
ali boš vseh nesnag oprana?
Že dolgo trpiš, se strupom upiraš,
A mislim, da moči več nimaš.
Ti že zdavnaj je dosti teh strupenih hlapov,
ki vedno znova padajo iz oblakov.
In iz avspuhov avtomobilov,
tovarn širi se smrad,
vse lega nate, kot da si odpad.
Zastrupljajo tvoje telo zgoraj in spodaj,
nič ljubezni nima do tebe človeški rod.
Se braniš in upiraš,
se za dobrimi ljudmi oziraš,
a vse manj jih je, ki mar jim je zate.
Vem, dolgo več ne boš zdržala,
zdaj človeku svojo zadnjo moč boš pokazala,
vrnila jim boš z dvojno mero,
ko od jeze tvoje, bo vse bobnelo.

Vera Žabkar

LUŠTREK

ZDRAVILNE RASTLINE

ANDREJA TOPOLOVŠEK

Luštrek je trajnica iz družine kobulnic, ki so jo iz jugozahodne Azije prinesli Rimljani. Zraste do 2 metra visoko in je rastlina z votlim, vzdolžno žlebičastim steblom in močno razvejano korenino. Pri tleh ima listno rozeto, iz katere izraščajo debela volta stebla z listi. Listi v listni rozeti so dolgi do 70 cm, deljeni na manjše lističe. Listi na steblu so manjši. Cvetovi so v kobulih, premera 10 do 15 cm, in imajo premer 2 do 3 mm. So rumenkasto zelene barve. Rastlina ima močan in značilen vonj. Nepoznavalci bi ga lahko na hitro zamenjali z zeleno, morda celo s peteršiljem.

Luštrek cveti od junija do avgusta z rumenimi cvetovi v kobulah. Cela rastlina diši podobno kot zelena, vendar sta vonj in okus močnejša. **Luštrek je zelo dobrodošla rastlina na vsakem vrtu, saj ima številne pozitivne učinke na naše zdravje, poleg tega pa ima tudi širok spekter uporabe.**

VZGOJA

Glede vzgoje luštrek ni zahteven, uspeva v vseh vrstah tal, tako na vrtu kot v posodi. Predvsem bo hvaležen, če mu boste zagotovili globoka, vlažna, dobro odcedna in s hranili bogata tla ter sončno ali polsenčno lego. V sušnih obdobnih potrebuje redno zalivanje. Največkrat luštrek sejejo ob rob gredic. Če se boste odločili, da si ga boste omislili na domačem vrtu, je dobro poznati nekaj osnovnih smernic. Najboljši čas za setev je april.

RAZMNOŽEVANJE

Razmnožujemo ga lahko v jeseni ali spomladi s semeni in deljenjem korenin. Na gredici sejemo ali sadimo na razdaljo 40 cm med vrstami in 30 cm med rastlinami. Luštreku jeseni odmre celoten nadzemni del, ki ga odstranimo.

ZDRAVILNI UČINKI

Uporabljamo predvsem liste luštreka.

- Deluje za odvajanje urina in čiščenje krvi, zdravi mehur in ledvice, pomaga pri migreni.
- Luštrek je močan afrodiziak.
- Spodbuja delovanje sečil in rodil.
- Luštrek uporabljamo tudi za lajšanje težav, ki jih povzročajo ledvični pesek in kamni, žene na vodo in lajša težave bolnikom, ki jim zastaja voda zaradi težav s srcem in jim otekajo noge.
- Poleg tega pa njegove sestavine tudi pomirjajo. Ljudsko zdravilstvo luštrekov čaj priporoča tistim, ki jih muči močno potenje in živčna izčrpanost.

Zanimivost: če luštrek čez noč namočite v vino, bo spodbudil menstruacijo, ta pripravek pa tudi preprečuje zamašenost vranice in jeter.

UPORABA V KULINARIKI

Pri uporabi luštreka moramo biti varčni, saj ima precej močno aromo. Močna aroma se ohrani tudi pri posušenih listih. Hitro se lahko zgodi, da ga dodamo preveč, posledično pa z njim zadušimo druge okuse.

- Luštrek je glavno zelišče »vegete«, kar nam lahko pove, da ga lahko dodamo skoraj povsod. Poleg tega luštrek jedi naredi bolj slane, zato je lahko dober nadomestek soli, sploh za tiste ljudi, ki morajo biti na njen vnos še posebej pozorni.
- Najpogosteje se uporabljajo listi luštreka skupaj s stebli, malce redkeje pa se uporabljajo semena in celo njegove korenine. Mlade in sveže liste lahko v plastični vrečki nekaj dni hranimo v hladilniku, uporabljamo pa jih predvsem za začinjanje solat (sploh zelene).
- Z luštrekom začinimo juhe, enolončnice in omake. V Italiji ga skupaj z origanom in česnom pogosto uporabljajo za začinjanje paradižnikovih omak (kar pomeni, da ga lahko uporabimo tudi na pici). Dodamo ga lahko tudi v mesne jedi.
- Luštrek lahko dodamo v vodo, v kateri kuhamo krompir, stročnice, lečo ali pa korenček.
- Drobna, rjava in aromatična semena pa lahko uporabimo za začinjanje kruha, solat in peciva in sirov.

PRIPRAVA ČAJA

Dve čajni žlički posušenega luštreka prelijemo s skodelico vrele vode, po desetih minutah odcedimo in popijemo. Luštrek vsebuje učinkovine, ki uničujejo bakterije, ima pa tudi lastnosti diuretika. Zato luštrek predstavlja eno izmed naravnih sredstev nad okužbo sečil, poleg česnovega, koprivnega, brusničnega čaja.

Pri pripravi prispevka so bile v pomoč spletne strani: vrtnarava.si, zacimbe.si, bodieko.si, dominvrt.si in literatura: Zdravilna zelišča in Velika knjiga o zeliščih. ■

DAN ODPRTIH VRAT NAMIZNOTENIŠKEGA KLUBA ŠENTJERNEJ

DUŠAN PEZELJ

MARJAN KOVAČIČ – MARČ

Namizni tenis je pred 50 in več leti veljal za enega nosilnih športov v dolini pod Gorjanci. 4. junija 2020 so šentjernejski zanesenjaki ustanovili klub – v ospredju predvsem delo z mladimi.

Namizni tenis je šport za vse starosti. Igrajo ga lahko majhni otroci kot tudi starejši tja do 90 in več let. V ping pongu tekmuje več kot 40 milijonov športnikov po vsem svetu, rekreativno pa mnogo, mnogo več.

Pri igri za zeleno mizico se otroku razvijejo motorične sposobnosti: koordinacija, hitrost, refleks, spretnost, predvidevanje in vzdržljivost, starejši pa v najhitrejši igri na svetu z žogo dobijo obilo zabave. V najmlajšem slovenskem klubu bodo največji poudarek posvečali razvoju mladih igralcev, zato vse zainteresirane vabijo, da se jim pridružijo. Priložnost za vpis v klub bo že **v soboto, 10. oktobra 2020, od 9. ure naprej,** ko klub v telovadnici OŠ Šentjernej pripravlja **Dan odprtih vrat namiznega tenisa**. Tam bodo lahko otroci od šestega leta starosti naprej, kakor tudi starejši, spoznali to zabavno, a zanimivo in atraktivno igro.

Rekreativci v akciji na prvem klubskem turnirju.

Sobotno dopoldne bo v telovadnici pestro, saj se bodo obiskovalci lahko pomerili v igri z majhno belo žogico, lahko si bodo ogledali priložnostno razstavo o ustanovitvi kluba in njegovo odmevnost v medijih, pogovorili s kakšno namiznoteniško legendo. Dan pa bodo s prikazom dobrega ping ponga popestrili najmlajši igralci NTK Krka iz Novega mesta.

Žal pa je virus COVID-19 tisti, ki kroji življenje po vsem svetu. Udeleženci se bodo morali ravnati po navodilih NIJZ, v najslabšem scenariju pa lahko sledi tudi odpoved prireditve. Ob tej priložnosti vabilo še vsem drugim rekreativkam in rekreativcem, saj se je vadba za starejše že začela v sredo, 16. septembra, od 19.45 naprej v prostorih podjetja Kobra Team.

Vabljeni in pridite v telovadnico OŠ Šentjernej na DAN ODPRTIH VRAT, v soboto, 10. oktobra 2020, ob 9. uri, bo kaj videti in ne bo vam žal obiska. ■

NLB IN SODELOVANJE Z NK ŠENTJERNEJ

GREGOR NANGER

Nova ljubljanska banka d. d. je banka, ki rada tudi vrača v okolje v katerem deluje. S svojim **projektom Šport mladih** podpirajo športne klube po vsej Sloveniji, ki spodbujajo mlade h gibanju in aktivnemu življenju, ter s svojo predanostjo pomembno prispevajo k razvoju zdrave in odgovorne družbe. Verjamejo namreč, da lahko s povezovanjem lokalnih skupnosti in vzgojo mladih, poskrbimo za boljši jutri. Zato kot največja bančna skupina s sedežem v jugovzhodni Evropi skrbijo za boljšo kakovost življenja v regiji in želijo prispevati k razvoju širšega družbenega okolja.

NK Šentjernej se je prijavil na razpis za sezono 2019/20. Prijavili so se klubi iz vse Slovenije. Prepoznali so naš trud in nas izbrali za projekt Šport mladih. Z njihovo pomočjo nam je uspelo pripeljati skozi celotno sezono, uresničiti vse cilje in še več, kar nam drugače ne bi uspelo. Javno se jim zahvaljujemo za njihovo pomoč pri razvoju športa v občini Šentjernej. Je dober zgled, kaj pomeni družbena odgovornost, če organizacija vlaga nazaj v kraj v katerem deluje.

Utrip v klubu in sodelovanje z NLB si lahko preberete v članku na spletni strani NLB: *https://www.nlb.si/nk-sentjernej* ■

NK ŠENTJERNEJ + NLB

STOLETNICO POČASTILI Z ZMAGAMA

LANA ZRINJANIN

BOJAN DUH

V letu, ko Klub za konjski šport Šentjernej praznuje 100 let obstoja in 135 let prirejanja konjskih dirk v Šentjerneju, razmere povezane s pandemijo koronavirusa niso dopuščale, da bi občinski praznik Jernejevo in klubski jubilej počastili, kot smo si želeli, a vendarle smo se člani Kluba za konjski šport Šentjernej potrudili in s pomočjo Občine Šentjernej pripravili tradicionalne Jernejeve kasaške dirke. Tako smo v nedeljo, 16. avgusta 2020, ob spoštovanju strogih ukrepov NIJZ, spremljali 6 polnih kasaških dirk, vsaka z 9 ali 10 nastopajočimi ter poni dirko, kjer so se nam znova predstavili najmlajši tekmovalci.

Domači tekmovalci so, kljub poznemu začetku, letošnjo sezono začeli zelo dobro in tako do nedelje v Šentjernej prinesli 6 zmag. To so francoska kobila **Elisa Gali** iz hleva Jožeta Judeža, ki je domov prinesla 2 zmagi, eno iz italijanskega hipodroma Montebello v Trstu. Po eno zmago so še dosegli petletni **Planet** iz hleva Alojza Franka, **Brandy** in Vesna Šuštaršič, **Rucoea Spritz** (IT) in Andrej Simončič ter **Los Angeles** iz hleva Judež.

DVE DOMAČI ZMAGI NA JERNEJEVIH DIRKAH

V nedeljo, 16. avgusta, so šentjernejski tekmovalci potrdili dobro formo ter klubsko obletnico počastili z dvema zmagama. Tokrat sta slavila **Planet in Alojz Franko** ter **Vesna Šuštaršič in Tamerice (IT)**.

Na Jernejevih dirkah smo se v Klubu za konjski šport Šentjernej tudi poklonili spominu na moža, ki sta s svojim delom, vsak na svoj način, neizbrisno zaznamovala kasaški šport v Šentjerneju – znanemu rejcu kasaških konj **Janezu Košaku** iz Hrvaškega Broda in **Juriju Levičniku**, pobudniku izgradnje šentjernejskega hipodroma.

Planet in Alojz Franko lani v Šentjerneju.

Tamerice (IT) in Vesna Šuštaršič.

V nedeljo, 13. septembra, so na hipodromu v Ljutomeru izvedli 30. slovenski kasaški derbi, najpomembnejšo dirko za štiriletne konje ter še 6 točk sporeda, a tokrat žal brez vidnejših uvrstitev šentjernejskih tekmovalcev. V dirki ponijev je 2. mesto zasedla **Lucija Bratkovič**, ki se letos čedalje bolj uveljavlja kot mlada voznica.

V upanju, da bodo razmere to dopuščale, v klubu letos načrtujemo organizacijo še enega tekmovalnega dneva, in sicer 25. oktobra. ■

Utrinek iz lanske poni dirke.

Pravilen odgovor križanke iz prejšnje številke je **ZAGLEDANA V SONCE**. Tokrat smo izžrebali **IVICO PAVLIČ z Javorovice**. Nagrajenka prejme nagrado v trgovini Obutev Stil. Trgovini se za nagrado najlepše zahvaljujemo. Rešitev tokratne križanke pričakujemo do torka, **20. oktobra 2020** na naslov: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernej@siol.net. Vsem, ki sodelujete in nam pridno pošiljate odgovore, se prav lepo zahvaljujemo.

USODA PRI MOHAMEDANCIH, KISMET
ŽENSKI OSEBNI ZAIMEK
NIKOLA TESLA
YANKEE, AMERIČAN
Občina Šentjernej
AMERIŠKA POP PEVKA (ARIANA)
ZORANA ZEMLJA
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA GARDNER
ŠPORTNA HONDA
VODA, KI PRIHAJA ALI PRITEKA IZ ZEMLJE NA POVRŠJE
JUNAKINJA MIRE MIHELIČ V ROMANU APRIL
NARAVA, ČUD
SPREDNJI ZOB
ZUBIN MEHTA
STARI OČE, DED
KAMNITA GMOTA
KRAJ V SLOVEN. GORICAH
ATEK, OČKA
POTOVANJE
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK
ZVEZDA REPATICA
TRMASTA DOMAČA ŽIVAL
LILIAN THURAM
PRIPOMBA, OČITANJE
KAMNITO ORODJE V PRAVEKU
DARILO, POKLON
PEVKA BARUCA
PRIKAZ DNI PO MESECIH
NARAVNA TEKOČINA
SREDNJEVEŠKA LADJA NA VESLA
BODLJAJ
VRSTA IZ DVEH VŠTRIC STOJEČIH OSEB
AFRIŠKA VIRUSNA MRZLICA
SMEŠEN DOGODEK
TOM JONES
NINA RICCI
GLAVNO MESTO TOGA
NAIVNEŽ
ADAM OPEL
GLAVNO MESTO JUŽNE AVSTRALIJE
DAVČNA USLUŽBENKA
JAZZ PIANIST KING COLE
OČE, ATA

DVOSTOP - vrsta iz dveh vštric stoječih ali korakajočih oseb
EOLIT - kamen, ga je kot orodje uporabljal človek v terciarju
GRANDE - ameriška pevka in igralka Grande (roj. 1993)

optika
OPTRIS d.o.o.
www.optikaoptris.si
e-pošta: optika.optris@siol.net
Kotarjeva cesta 8a
8310 Šentjernej
Tel.: 05 99 314 77
Mob.: 040 55 20 10
Pričakujemo vas od
ponedeljka do petka 8.30 - 18.00
in soboto 8.30 - 12.00

MEGA foto
center za fotografijo in mobilno telefonijo
Cesta oktobrskih žrtev 2, Šentjernej
A1
Paketi po enotni
in ugodni ceni
A1 Net+TV M
34 99 € na mesec
Brez vezave
07 30 81 111
040 410 645
www.megafoto.si

CVETLIČARNA MIKLAVČIČ
NAŠA PONUDBA
rezano cvetje • trajnice • lončnice • semena in gnojila • darilni, poročni & žalni program • aranžiranje daril • aranžiranje poslovnih prostorov & prireditev • zemlja & pesek • aranžiranje z baloni & darila v balonu • darilni boni Hiše daril
Sprejemamo naročila ŽALNE FLORISTIKE ob 1. novembru.
Gorenja Brezovica 2, Šentjernej / T: 041 73 83 55 ali 041 59 77 70

ČEVLJARSTVO
IZDELAVA KLJUČEV
Zoran Zrnić s.p.
DELOVNI ČAS
PONEDELJEK, SREDA, PETEK
9.–12. in 14.–17.
C.O.Ž. 9, 8310 Šentjernej, tel.: 07/30 81 726

IZBRANI RECEPT MESECA

Pecivo z jabolki in vanilijevim pudingom

SESTAVINE

BISKVIT: 4 jajca / 200 g ostre moke / 1 pecilni prašek / 200 g sladkorja / 130 ml sončničnega olja

PRELIV: 1 kg jabolk (neolupljenih) / 1 l vode / 200 g sladkorja / 2 zavitka vaniljevega pudinga / ščepec cimeta in vanilje

DEKORACIJA: 500 ml sladke smetane

Visok pekač dimenzije cca 25 x 36 cm (pekač za kremne rezine) / Čas priprave cca: 1 ura

POSTOPEK PRIPRAVE

Rumenjake ločimo od beljakov. Rumenjake penasto vtepamo s 100 g sladkorja, dodamo 130 ml vode in 130 ml olja. Dobro premešamo, nato dodamo presejano moko s pecilnim praškom. Vtepamo beljake in dodajmo 100 g sladkorja. Močno vtepene beljake z metlico vmešamo med mešanico rumenjakov in moke. Homogeno zmešamo in vlijemo v pomaščen pravokoten pekač. Pečemo cca 20 minut na 180 °C. Pečen biskvit vzamemo iz pekača in ga ohladimo.

Jabolka olupimo in narežemo na koščke. Zavremo cca 8 dl vode in 200 g sladkorja. Dodamo še cimet in vanili. V vrelo vodo stresemo jabolka in kuhamo 20 minut. Pudinga zmešamo s preostankom vode in vlijemo v kuhana jabolka. Mešamo še cca 3 minute in odstavimo iz štedilnika.

Ohlajen biskvit vložimo nazaj v pekač in čez prelijemo vroča jabolčno-vanili mešanico. Ko se preliv popolnoma ohladi, stepemo 500 ml smetane in premažemo čez preliv. Postavimo še za cca 6 ur v hladilnik, narežemo na kocke in serviramo.

Dober tek!

Recept je preizkusila Darija Kovačič.

PREGOVORI ZA SEPTEMBER

Tilen (1. 9.) oblačen, meglen, grda, deževna jesen. / Kakršno bo vreme na Ilija (2. 9.) kazalo, bo ves mesec ostalo. / Kadar prve dni kimovca pogostoma grmi, bo dosti tepkovca, pšenice, rži. / Kakršen kimavec, takšen bo sušec. / Kdor po mali maši (8. 9.) kosi, ta za pečjo suši. / Če se zgodaj selijo ptiči, bo huda zima ob božiči. / Žerjavi ko lete na tuje, brž se zima približuje. / Ako je Matevž vedren, bo prijetna jesen. / Ako na Mateja (21. 9.) sonce sije, kmalu lepa jesen zasije. / Ako Mavricija (22. 9.) sonce zasije, pozimi huda sapa brije / Sišk veliko Mihael (29. 9.) da, zgodnja bo zima in veliko snega. / Žerjavi ko lete na tuje, brž se zima približuje.

VIC

Skleroza

Tetka Micka je trpela za sklerozo. Nekega dne je na obisk povabila dve prijateljici. Da ne bi pozabila, kaj dati na mizo, si je zapisala: »1. kavica, 2. piškotki, 3. narezek, 4. čajček, 5. sendviči, 6. sok.«

Obiski so prišli. Usedle so se za mizo in se začele pogovarjati. Kar naenkrat pa Micka opazi, da je miza prazna. Hitro skoči za pult in pogleda na listek: »Aha, kavica.«

Skuha kavico in jo položi na mizo. Počasi nadaljujejo s pogovorom, medtem pa pijejo kavico. Ko končajo, Micka pospravi skodelice in usede nazaj za mizo. Čez nekaj časa zopet opazi, da je miza prazna.

Hitro skoči za pult in zopet z listka prebere, naj najprej postreže kavico. Spet skuha kavico, nato pa se vse skupaj nekajkrat ponovi. Ob koncu obiska se prijateljici poslovita in na dvorišču pripomnita ena drugi:

»Ta skopuška Micka!«

»Ja, vsaj kakšno kavico bi na mizo dala!«

RIŠE: Darinko Ruden

V prejšnji številki glasila smo vas spraševali, kje je bila posneta objavljena fotografija. Za pravilen odgovor, da je na fotografiji **potok Kobila v Dolenjem Vrhpolju, v bližini mlina Rangus**, se zahvaljujemo **MARJETKI BOŽIČNIK iz Dolenjega Vrhpolja**. Nagrajenka prejme nagrado v trgovini Obutev Stil. Trgovini se za nagrado najlepše zahvaljujemo.

TOKRAT VAS SPRAŠUJEMO, KJE JE BILA POSNETA FOTOGRAFIJA. Vaše odgovore pričakujemo do torka, **20. oktobra 2020**, na naslovu: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernej@siol.net.

ALI POZNATE SVOJO OBČINO?

POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

RIŠE:
Mojca Lampe Kajtna

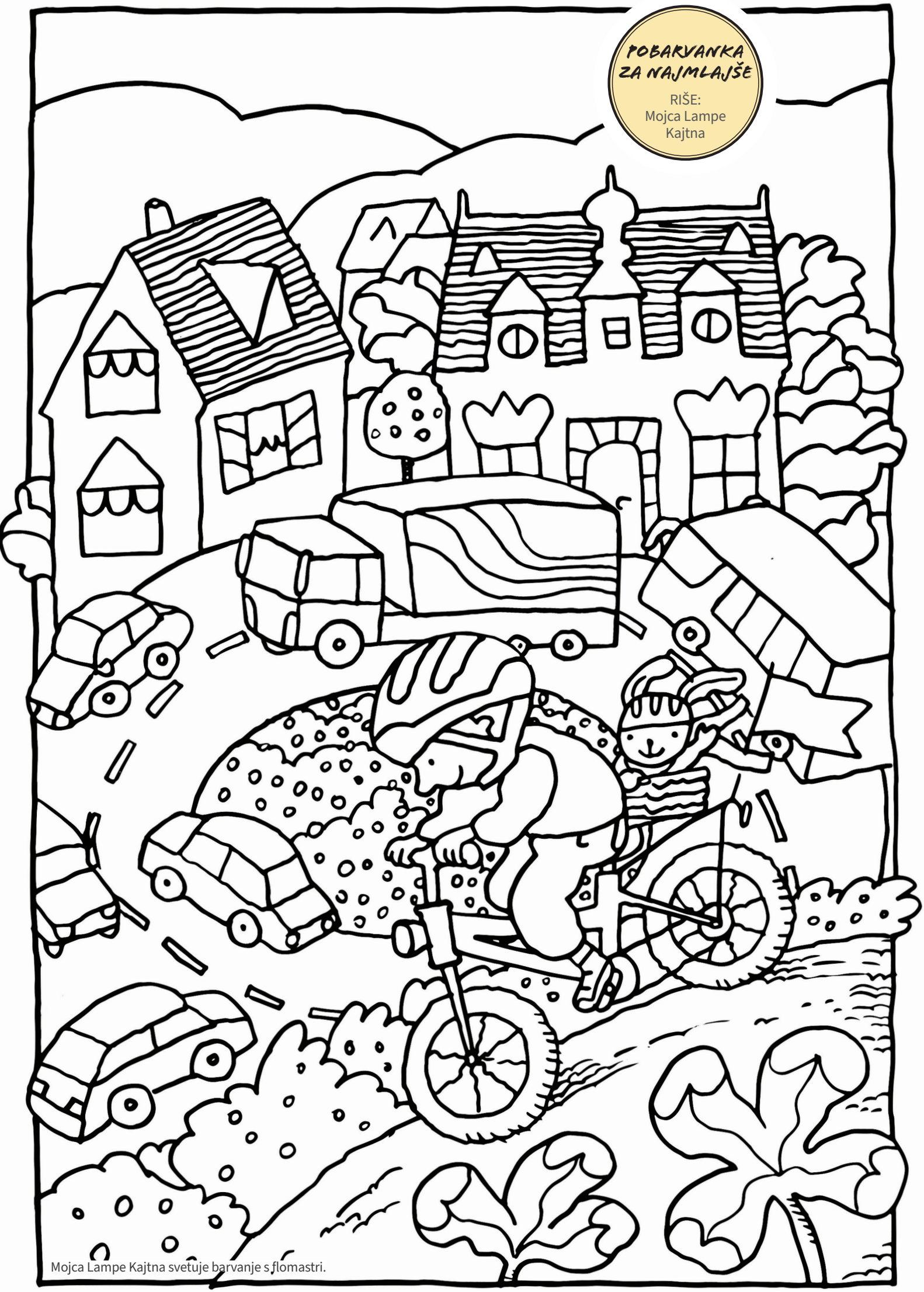

Mojca Lampe Kajtna svetuje barvanje s flomastri.